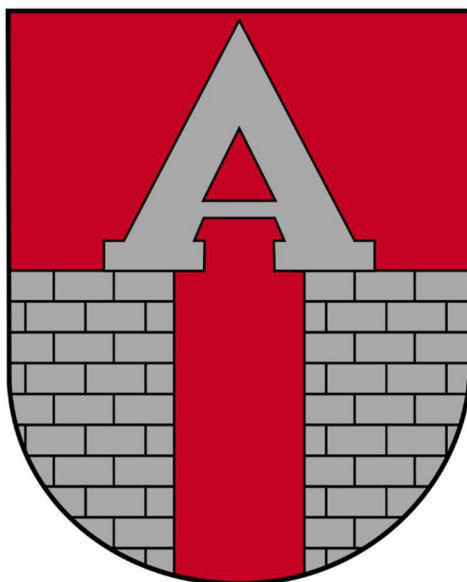

STRATEGIA ROZWOJU EDUKACJI W GMINIE ALEKSANDRÓW ŁÓDZKI DO ROKU 2030

Wstęp

Zadania oświatowe, realizowane obowiązkowo przez gminę, stanowią w obecnej chwili przedmiot dużego zainteresowania społecznego. Różne środowiska (uczniowie, rodzice, nauczyciele, nadzór pedagogiczny, pracodawcy, media) oczekują od samorządu, że stworzy odpowiednie warunki do funkcjonowania dobrej i nowoczesnej szkoły. Zwykle wiąże się to z zapewnieniem odpowiednich nakładów finansowych, m.in. na modernizację i rozbudowę bazy, prowadzenie zajęć dodatkowych, wyposażenie w nowoczesne pomoce dydaktyczne, realizację projektów, doskonalenie zawodowe nauczycieli, pomoc psychologiczno – pedagogiczną itp. W efekcie udział finansowy zadań oświatowych w budżecie gminy jest bardzo wysoki i zwykle stanowi jedną z pierwszych pozycji na liście wydatków. W związku z powyższym koniecznością staje się planowanie strategiczne, które pozwoli na efektywne wykorzystanie środków budżetowych przeznaczonych na oświatę, poszukiwanie innych zewnętrznych źródeł finansowania oświaty i osiągnięcie satysfakcjonujących wyników edukacyjnych.

Strategia to sztuka wyboru. Niektórzy twierdzą, że to „ból” wyboru, ponieważ trzeba z wielu ważnych spraw wybrać tylko sprawy najważniejsze. Nigdy bowiem nie mamy wystarczających zasobów do realizacji wszystkich pomysłów. Nawet w bardzo zasobnych w środki samorządach brakuje tych środków, bo zawsze w miarę realizacji jednych zadań, rosną aspiracje na inne działania.

W strategii rozwoju, dla większej przejrzystości i lepszej mobilizacji zasobów, pomijamy często mniej istotne, bieżące sprawy, a zajmujemy się tylko tymi, które mają największy wpływ na osiągnięcie celów („największy wpływ” oznacza wpływ strategiczny). Tylko taki dokument możemy nazwać strategią.

Przyjęcie przez Radę Miejską w Aleksandrowie Łódzkim oficjalnego dokumentu w pewien sposób obliguje ją do podążania wyznaczonym szlakiem gwarantując stabilność lokalnej oświaty. Ważnym motywem ustalenia strategii jest również zamiar ubiegania się o środki z UE, programów krajowych i nakreślenie udziału/roli lokalnych przedsiębiorców w realizacji zadań oświatowych.

Dlaczego warto mieć strategię rozwoju edukacji? Warto, gdyż strategia :

- porządkuje sprawy oświaty
- zapewnia ciągłość działań
- skłania do świadomego wzięcia odpowiedzialności za politykę oświatową
- podnosi rangę oświaty w gminie i regionie
- pomaga optymalizować wydatki oświatowe

Reasumując, strategia jest budowana dla lokalnej społeczności i sprawnego, transparentnego zarządzania lokalną oświatą, w celu dostosowania jej do wymogów zmieniającego się świata. Do opracowania Strategii Rozwoju Edukacji w Gminie Aleksandrów Łódzki (GAŁ) do roku 2030 wykorzystano dane zawarte w raportach o stanie GAŁ za rok 2018 i 2019, Informacje o stanie realizacji zadań oświatowych w latach 2010-2020, anonimowe ankiety on-line

skierowane do wszystkich rodziców, nauczycieli, dyrektorów oraz dane zawarte w Systemie Informacji Oświatowej i dane z GUS.

Charakterystyka gminy

Gmina miejsko-wiejska Aleksandrów Łódzki zlokalizowana jest w centralnej części województwa łódzkiego, w powiecie zgierskim, w bezpośrednim sąsiedztwie Łodzi. Gmina ta należy do Aglomeracji Łódzkiej i graniczy z:

- gminami Parzęczew, Zgierz i miastem Zgierz od strony północnej i północno-wschodniej (powiat zgierski),
- gminami Konstantynów Łódzki i Lutomiersk od strony południowej i południowo-zachodniej (powiat pabianicki),
- gminą Dalików od strony zachodniej (powiat poddębicki),
- dzielnicami miasta Łódź – Bałuty oraz Polesie.

Poniżej przedstawiono położenie Gminy Aleksandrów Łódzki na tle powiatu zgierskiego

Rysunek 1. Położenie gminy Aleksandrów Łódzki na tle powiatu zgierskiego.

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Aleksandrów Łódzki.

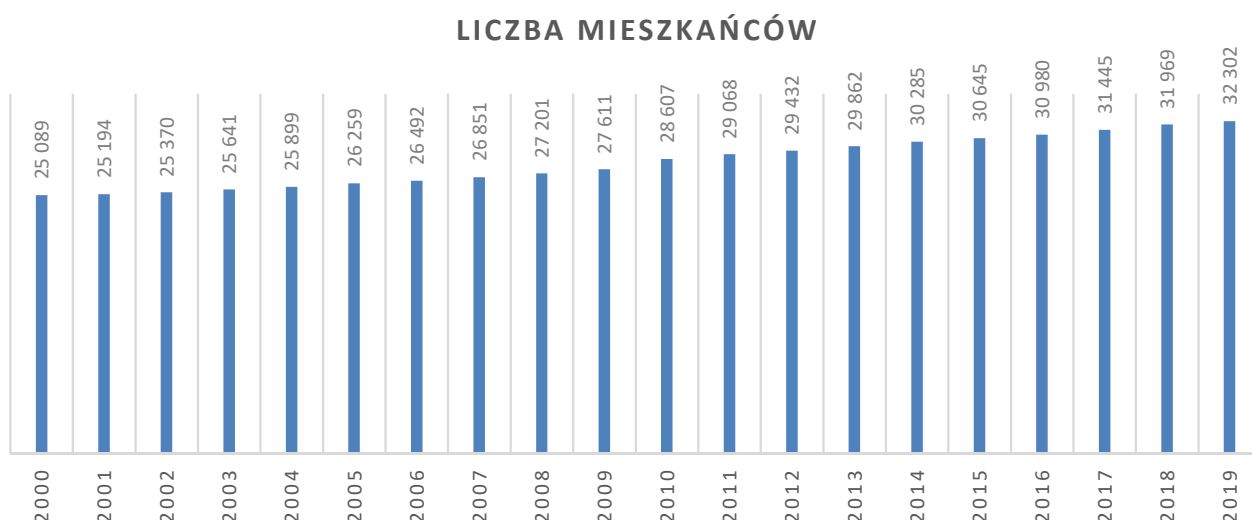
Na terenie GAŁ znajdują się 32 miejscowości, które składają się na 22 sołectwa.

Powierzchnia GAŁ wynosi 115,6 km², z czego miasto Aleksandrów Łódzki zajmuje powierzchnię 13,5 km², a pozostałe 102,1 km² to tereny wiejskie. Ze względu na swoją powierzchnię gmina ta jest czwartą w powiecie i pokrywa 13,5% jego powierzchni.

Demografia

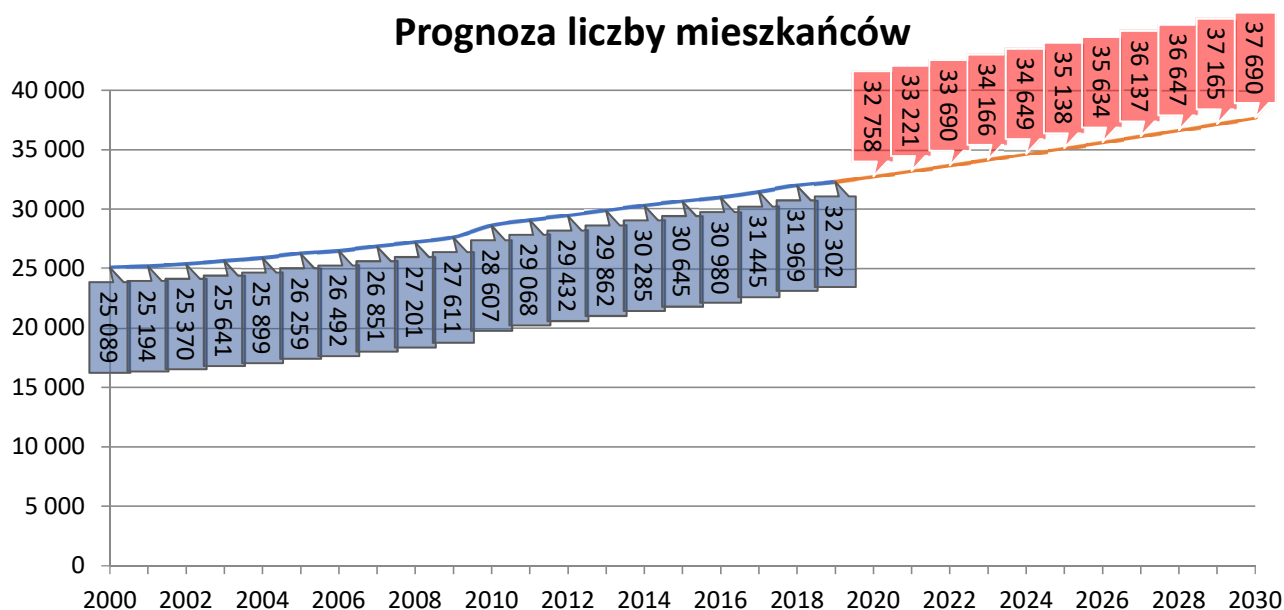
GAŁ ma 32 303 mieszkańców (stan na 31.12.2019r.), z czego 52,2% stanowią kobiety, a 47,8% mężczyźni. W latach 2000-2019 liczba mieszkańców wzrosła o 28,75%. Dane na przestrzeni dziewiętnastu lat wskazują na ogólny trend wzrostowy populacji gminy, przy średniorocznym trendzie zmian wynoszącym 1,262%.

Wykres 1. Liczba mieszkańców GAŁ w latach 2000-2019

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS.

Wykres 2. Zmiany liczby mieszkańców na terenie GAŁ w latach 2000-2019 wraz z prognozą do 2030 roku

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS.

Średni wiek mieszkańców wynosi 40,9 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa łódzkiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski. GAŁ ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -36. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -1,12 na 1000 mieszkańców GAŁ. W 2019 roku urodziło się 259 dzieci, w tym 48,3% dziewczynek i 51,7% chłopców. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,71 i jest porównywalny do średniej dla województwa oraz znacznie mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju. Wskaźnik obciążenia demograficznego w GAŁ jest niewiele niższy od poziomu krajowego

oraz znacznie niższy od wskaźnika na poziomie województwa. Jego wysokość świadczy o postępującym starzeniu się społeczeństwa.

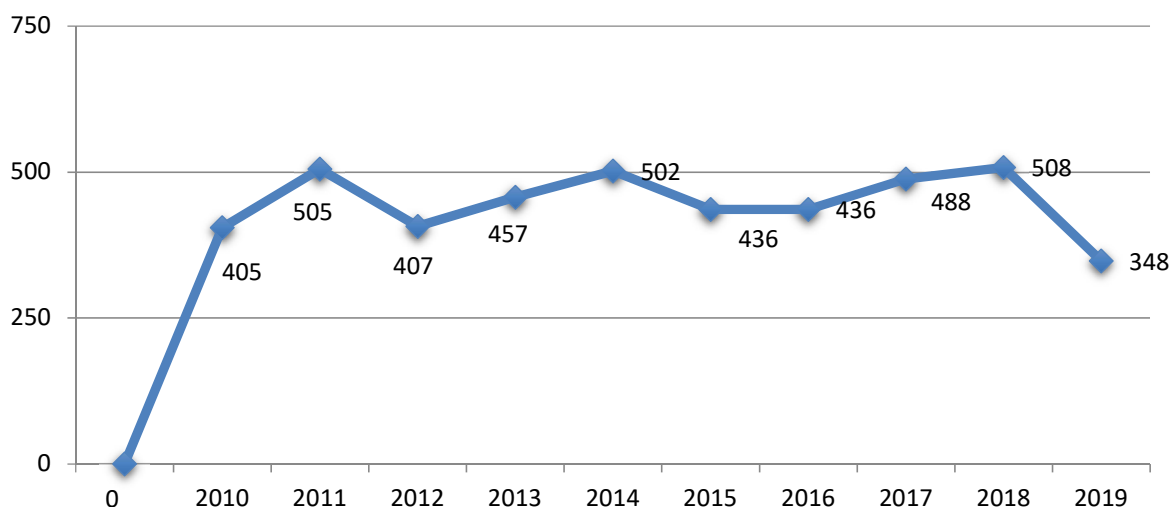
Tabela 1. Wskaźniki obciążenia demograficznego dla gminy, województwa i kraju w 2019 roku

	gmina Aleksandrów Łódzki	województwo łódzkie	Polska
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	35,1	41,3	36,5
Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi	26	30,7	27,2

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Saldo migracji wewnętrznych w gminie utrzymuje się na wysokim poziomie, z przewagą tendencji rosnącej w ostatnich latach. Zmiana nastąpiła w roku 2019, gdzie saldo migracji spadło (z 508 w 2018 do 348 w 2019), lecz zgodnie z prognozą GUS dodatnie saldo migracji wewnętrznych ma się utrzymać do 2035 roku. Natomiast saldo migracji zagranicznych jest niewielkie i notuje spadki oraz wzrosty. Do 2035 roku ma ono nieznacznie wzrosnąć, lecz nie będzie już notowało ujemnego stanu.

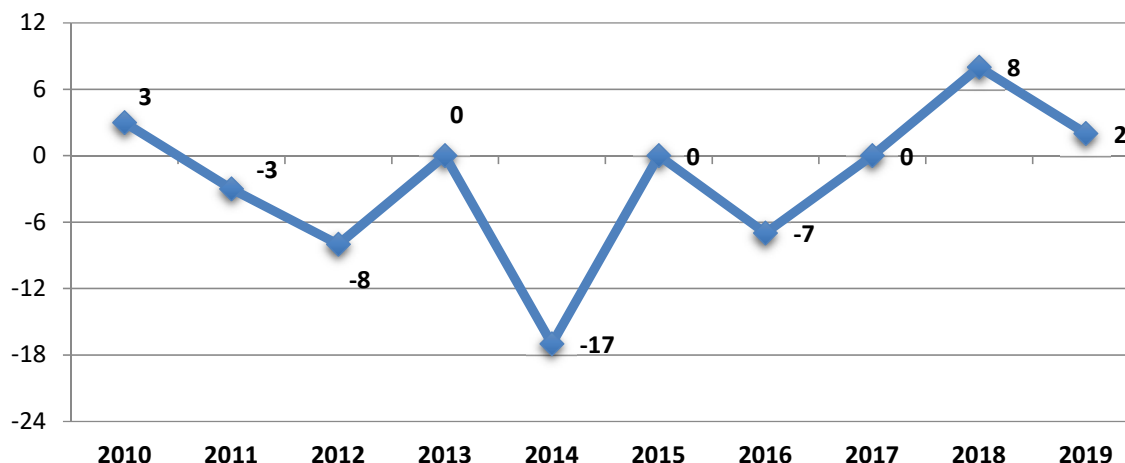
Wykres 3. Saldo migracji wewnętrznych w gminie Aleksandrów Łódzki w latach 2010–2019

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

W 2019 roku zarejestrowano 779 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 431 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla GAŁ 348. W tym samym roku 10 osób zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 8 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące 2.

Wykres 4. Saldo migracji zagranicznych w GAŁ w latach 2010–2019

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Tabela 2. Liczba mieszkańców GAŁ z podziałem na wiek w latach 2015-2019

		Dane z roku:				
		2015	2016	2017	2018	2019
Wiek dzieci:	0	280	263	310	295	253
	1	267	298	278	325	313
	2	291	289	310	302	343
	3	316	313	311	338	325
	4	315	331	329	321	351
	5	391	334	343	343	330
	6	390	405	347	363	357
	7	412	393	425	368	383
	8	345	414	393	431	368
	9	358	341	425	400	437
	10	312	371	341	436	407
	11	310	311	380	347	436
	12	299	314	318	386	346
	13	315	304	319	325	389
	14	306	318	307	322	325
	15	283	309	320	310	325
	16	281	284	314	322	305
	17	293	281	286	316	327
	18	333	306	287	291	321

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Z powyższych danych, bez poddania ich wnikliwszej analizie, można byłoby wysnuć wniosek, że liczba dzieci zamieszkających na terenie GAŁ po niewielkich wzrostach w latach 2010–2017 znów zaczęła spadać. Nic bardziej mylnego. Biorąc pod uwagę dane przedstawione na wykresie 3: Saldo migracji wewnętrznych w GAŁ w latach 2010–2019, jasno wynika, że od wielu lat mamy na terenie naszej gminy dodatnie saldo migracji wewnętrznej, mieszczące się w przedziale od 348 do 508 osób w roku. Na terenie naszej gminy osiedlają się nowe osoby - rodziny z dziećmi. Żeby zauważyć tendencję wzrostową liczby dzieci i młodzieży zamieszkającej na terenie naszej gminy to dane z tabeli należy czytać poziomo/zstępująco, co zaznaczono przy

niektórych rocznikach kolorami. Aby ten wzrost lepiej zobrazować, poddano cztery roczniki dzieci (2012-2015) takiej analizie w tabeli poniżej

Tabela3. Wzrost liczby dzieci z roczników 2012-2015 zamieszkałych na terenie GAŁ

Rocznik	Rok 2015	Rok 2016	Wzrost liczby dzieci w stosunku do roku poprzedniego	Rok 2017	Wzrost liczby dzieci w stosunku do roku poprzedniego	Rok 2018	Wzrost liczby dzieci w stosunku do roku poprzedniego	Rok 2019	Wzrost liczby dzieci w stosunku do roku poprzedniego	Wzrosty ogółem
2015	280	298	18	310	12	338	28	351	13	71
2014	267	289	22	311	22	321	10	330	9	63
2013	291	313	22	329	16	343	14	357	14	66
2012	316	331	15	343	12	363	20	383	20	67
Ogółem	1154	1231	77	1293	62	1365	72	1421	56	267

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Z przedstawionych danych wyraźnie wynika tendencja wzrostowa liczby dzieci. Przykład dotyczy dzieci urodzonych w rocznikach 2012-2015 zamieszkałych/zameldowanych na terenie naszej gminy w latach od 2015 -2019. W 2015 roku na terenie GAŁ zamieszkiwało 1154 dzieci z roczników 2012-2015, a w roku 2019 liczba dzieci w tych samych rocznikach wynosiła już 1421, co świadczy o wzroście o 267 dzieci. Te dzieci na terenie naszej Gminy trzeba umieścić w żłobkach, zapewnić im miejsca w przedszkolach, a następnie w szkołach. Ponieważ władze GAŁ systematycznie dokonują analiz demograficznych ludności zamieszkałej na terenie gminy, to zapobiegają na czas zjawiskom braku miejsc w przedszkolach, czy szkołach. Dowodem jest rozbudowa SP Rąbień (2007r i 2012 r.), SP Ruda B (2014 r.) w czy SP Bełdów (2019 r. i 2020 r.) oraz we współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami otwarcie publicznych przedszkoli: PP Ala (2014 r.) i PP -5 (2017 r.).

Diagnoza stanu edukacji na terenie GAŁ

W 2020 r. na terenie gminy funkcjonuje 6 szkół podstawowych, dla których GAŁ jest organem prowadzącym:

- 1) Szkoła Podstawowa nr 1 im. Jana Pawła II w Aleksandrowie Łódzkim przy ul. Waryńskiego 22/26 (SP-1),
- 2) Sportowa Szkoła Podstawowa nr 3 im. Józefa Jaworskiego w Aleksandrowie Łódzkim przy ul. Bankowej 7/11 (SSP-3),
- 3) Szkoła Podstawowa nr 4 im. Marii Skłodowskiej Curie w Aleksandrowie Łódzkim przy alei Wyzwolenia 3 (SP-4),
- 4) Szkoła Podstawowa im. Ryszarda Wyrzykowskiego w Bełdowie, Bełdów 37 (SP Bełdów),
- 5) Szkoła Podstawowa z oddziałami integracyjnymi im. Janusza Korczaka w Rudzie Bugaj, Ruda Bugaj 54 (SP Ruda B),

- 6) Szkoła Podstawowa im. Ks. Stefana Kard Wyszyńskiego Prymasa Tysiąclecia w Rąbieniu, Rąbień ul. Słowiańska 5 (SP Rąbień).

Przy szkołach: SP Ruda B i SP-1, funkcjonują oddziały integracyjne. Ponadto, w gminie w 2020 r. działa jedna szkoła niepubliczna - Prywatna Szkoła Podstawowa z oddziałami integracyjnymi Scholar w Aleksandrowie Łódzkim przy ul. Ogrodowej 1.

Dochody i wydatki na szkoły podstawowe wraz z dotacją na Prywatną Szkołę Podstawową z oddziałami integracyjnymi Scholar w przeliczeniu na 1 ucznia statystycznego w latach 2017-2019 kształtowały się następująco:

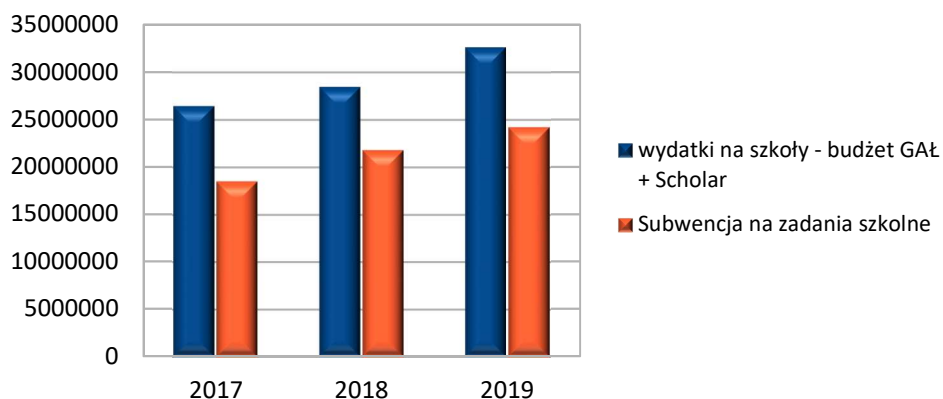
Tabela 4. Wydatki w budżecie GAŁ na szkoły, i wysokość subwencji oświatowej na zadania szkolne

Rok	Wysokość subwencji oświatowej na zadania szkolne	Wydatki na szkoły+ Scholar: budżet GAŁ	Wysokość dopłaty z budżetu GAŁ na szkoły – środki których brakuje w subwencji	Wysokość subwencji na 1 ucznia statystycznego.	Wysokość wydatków na 1 ucznia statystycznego + Scholar w budżecie GAŁ
2017	18.503.900,27	26.422.458,12	7.918.557,85	6.710,34	9.581,96
2018	21.773.152,01	28.437.716,67	6.664.564,66	7.547,46	9.857,68
2019	24.187.289,18	32.596.009,48	8.408.720,30	8.475,84	11.422,47

Źródło: Dane z SIO i budżetu GAŁ

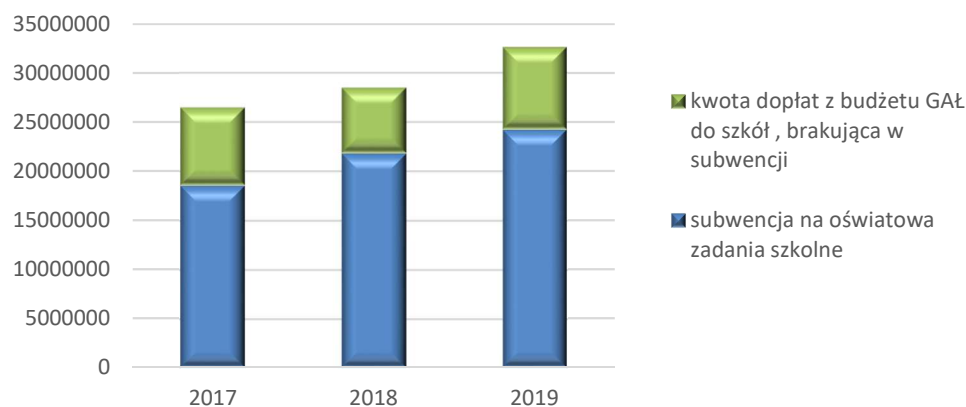
Z powyższych danych wynika, że w bardzo szybkim tempie wzrastają wydatki budżetu GAŁ na utrzymanie szkół podstawowych i tylko dzięki zastosowanym programom oszczędnościowym (np. scentralizowana obsługa płacowo-księgowa, termomodernizacja placówek oświatowych), przy jednoczesnym zmniejszeniu się liczby uczniów o jeden rocznik (likwidacja gimnazjów), udało się je utrzymać na w miarę stabilnym poziomie. W 2017 roku subwencja oświatowa na szkoły stanowiła 70% kosztów, w 2018 roku było to 76% kosztów, a w roku 2019 74% kosztów poniesionych na szkoły.

Wykres 5. Wysokość wydatków w zł na szkoły i wysokość otrzymywanej subwencji na zadania szkolne

Źródło: Dane z budżetu GAŁ i SIO

Wykres 6. Wysokość dopłat z budżetu GAŁ w zł na szkoły w stosunku do subwencji na zadania szkolne

Źródło: Dane z budżetu GAŁ i SIO

Tabela 5. Liczba uczniów i oddziałów w szkołach na terenie GAŁ w latach 2010-2020

Placówka		Rok szkolny											
		10/ 11	11/ 12	12/ 13	13/ 14	14/ 15	15/ 16	16/ 17	17/ 18	18/ 19	19/ 20	20/ 21	
SP-1	Liczba uczniów	890	871	843	864	894	1003	997	923	833	722	760	
	Liczba oddziałów	32	32	31	32	34	39	40	37	33	29	31	
SSP-3	Liczba uczniów	519	519	539	507	527	529	508	510	511	468	506	
	Liczba oddziałów	19	19	20	19	20	20	20	20	21	20	21	
SP-4	Liczba uczniów	503	502	496	519	545	597	552	629	684	688	677	
	Liczba oddziałów	18	18	18	18	20	23	22	24	25	25	25	
SP Rąbień	Liczba uczniów	209	243	274	264	315	360	355	420	466	447	452	
	Liczba oddziałów	9	10	11	11	14	16	16	18	20	21	22	
SP Bełdów	Liczba uczniów	92	97	112	108	120	111	116	139	174	180	190	
	Liczba oddziałów	6	6	6	6	6	6	6	7	8	8	9	
SP Ruda B	Liczba uczniów	94	93	85	94	118	138	138	163	187	205	212	
	Liczba oddziałów	6	6	6	6	7	8	8	9	10	11	11	
Scholar	Liczba uczniów	62	61	63	53	40	47	78	85	83	91	84	
	Liczba oddziałów	5	4	3	3	3	3	3	9	9	9	8	
Razem	Liczba Uczniów	2369	2386	2412	2409	2559	2785	2744	2869	2938	2801	2881	
	Liczba oddziałów	95	95	95	95	104	115	123	124	126	123	127	

Źródło: Dane własne

Przedszkola

W 2020 r. funkcjonują 3 przedszkola gminne, w tym Miejskie Przedszkole nr 2 im. Juliana Tuwima w Aleksandrowie Łódzkim przy ul. Łęczyckiej 4 z oddziałami integracyjnymi oraz 11 oddziałów przedszkolnych w 5 szkołach podstawowych. Na terenie Gminy funkcjonują także 2 przedszkola publiczne prowadzone przez osoby fizyczne, oraz 3 przedszkola niepubliczne.

Wykaz przedszkoli publicznych i niepublicznych na terenie Gminy Aleksandrów Łódzki:

1. Miejskie Przedszkole nr 1 im. Marii Konopnickiej w Aleksandrowie Łódzkim przy ul. Okrzei 6 (MP-1)
2. Miejskie Przedszkole nr 2 im. Juliana Tuwima w Aleksandrowie Łódzkim przy ul. Łęczyckiej 4 (MP-2)
3. Miejskie Przedszkole nr 3 w Aleksandrowie Łódzkim przy ul. Ściegiennego 5/6 (MP-3)
4. Publiczne Przedszkole „Ala” w Aleksandrowie Łódzkim przy ul. Północnej 15 (PP Ala)
5. Publiczne Przedszkole nr 5 w Aleksandrowie Łódzkim przy ul. Piotrkowskiej 64 (PP-5)
6. Przedszkole Niepubliczne „Sielankowo” w Rąbieniu ul. Pańska 15 i filia w Aleksandrowie Łódzkim przy ul. Piaskowej 56/58 (PN. Sielankowo)
7. Niepubliczne Przedszkole Artystyczno- Ekologiczne „Bajkowe Ogrody” w Aleksandrowie Łódzkim przy ul. Piotrkowskiej 64 (PN. Bajkowe Ogrody)
8. Przedszkole Niepubliczne Artystyczno- Językowe „Kolorowe Klocki” w Aleksandrowie Łódzkim przy ul. Pabianickiej 105 (PN. Kolorowe Klocki)

Tabela 6. Dane dotyczące liczby dzieci w przedszkolach

Rok	Przedszkola publiczne, dla których GAŁ jest organem prowadzącym	Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	Przedszkola publiczne prowadzone przez osoby fizyczne	Przedszkola niepubliczne	Razem
2013	541	240	0	171	952
2014	507	190	100	202	999
2015	495	172	102	258	1027
2016	513	218	101	313	1145
2017	514	209	224	314	1261
2018	510	216	222	334	1282
2019	501	217	227	357	1302
2020	503	254	228	390	1345

Źródło: Dane z rocznych raportów i SIO

Od 2017 roku prawo do miejsca w publicznym przedszkolu przysługuje wszystkim dzieciom w wieku od trzech do pięciu lat, których rodzice chcą, aby dziecko uczęszczało do takiej placówki. Obowiązek przedszkolny mają natomiast wszystkie sześciolatki. Z powyższych danych wynika, że od kilku lat systematycznie przybywa nam dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym. Tylko na przestrzeni ostatnich 7 lat liczba ta wzrosła o 393 dzieci w przedszkolach, co oznacza, że co 2- 3 lata na terenie naszej gminy powinniśmy wybudować nowe przedszkole publiczne. Gmina ma obowiązek zapewnić miejsce w przedszkolu dla każdego chętnego dziecka, które zamieszkuje na jej terenie. Rodzice nie muszą jednak korzystać z możliwości oferowanej przez gminę i mogą zapisać swoje dziecko do placówki prywatnej, również zlokalizowanej poza terenem gminy. Każde z tych rozwiązań wiąże się

z mniejszymi bądź większymi kosztami przeznaczanymi na edukację przedszkolną w budżecie gminy.

Tabela 7. Koszty, które poniosła GAŁ na wychowanie przedszkolne

Rok	Przedszkola publiczne i oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych, dla których GAŁ jest organem prowadzącym	Przedszkola publiczne i przedszkola niepubliczne prowadzone przez osoby fizyczne na terenie GAŁ	Koszty z tytułu uczęszczania dzieci z terenu GAŁ do innych przedszkoli poza gminą	Razem
	w złotych	w złotych	w złotych	w złotych
2017	5.400.089,69	2.809.473,94	786.981,73	8.996.545,36
2018	6.117.930,01	3.943.336,41	881.025,16	10.942.291,58
2019	6.881.456,38	4.402.615,70	1.060.176,00	12.344.248,08

Źródło: Dane ze sprawozdań z wykonania budżetu GAŁ

Wraz ze wzrostem liczby miejsc w przedszkolach rosną wydatki budżetowe na tą sferę działalności edukacyjnej w GAŁ. Ten wzrost jest rok do roku bardzo wysoki, mają wpływ na to również wzrosty wynagrodzeń nauczycieli, pracowników niepedagogicznych i bieżących kosztów utrzymania placówek. Średni koszt utrzymania dziecka w przedszkolu publicznym na terenie GAŁ w 2019 roku wyniósł 12.013,28 zł i był wyższy w porównaniu z rokiem 2018 o 1.460,45 zł, a w oddziale przedszkolnym 5.106,81 zł i wzrósł w porównaniu do roku 2018 o 902,34 zł na jedno dziecko. Średnia liczba dzieci przypadająca na oddział przedszkolny w szkołach wynosiła 21,70 wychowanków, a w przedszkolach 23,85.

Żłobki

W 2020 roku na terenie GAŁ funkcjonują cztery żłobki, z których trzy są dofinansowane przez Gminę w formie dotacji, a pozostałe korzystały bądź ze środków UE bądź rządowego Programu Maluch. Opieką żłobkową w roku 2020 objęto 162 wychowanków, a wysokość przekazanych przez GAŁ środków na żłobki w 2020 r. wyniosła 529.200,00 złotych. Od 2014 roku GAŁ przekazuje żłobkom, spełniającym wymogi uchwały nr LIII/565/14 Rady Miejskiej w Aleksandrowie Łódzkim z dnia 20 lutego 2014 r. w sprawie określenia wysokości i zasad ustalania i rozliczania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobki na terenie GAŁ, oraz uchwał zmieniających tj. uchwały nr II/23/18 z 6 grudnia 2018 r. i uchwały nr XVIII/123/19 z 21 listopada 2019 r., dotację w kwocie 400 złotych miesięcznie na każde dziecko zamieszkałe na terenie gminy, a od lutego 2019 roku w kwocie 450 złotych i stanowi to w chwili obecnej 50% kosztów. Drugie 50% ponoszą rodzice.

Na terenie GAŁ funkcjonują następujące żłobki niepubliczne prowadzone przez osoby fizyczne:

1. Żłobek Niepubliczny „Chichotki” w Aleksandrowie Łódzkim przy ul. Północnej 15 – 32 miejsca,
2. Żłobek „Sielankowo” w Aleksandrowie Łódzkim przy ul. Sportowej 29/31 – 60 miejsc,
3. Żłobek przy Publicznym Przedszkolu nr 5 w Aleksandrowie Łódzkim przy ul. Piotrkowskiej 66- 30 miejsc,

4. Żłobek „Marchewka” w Aleksandrowie Łódzkim przy ul. Wojska Polskiego 120 – 40 miejsc.

Należy jednak zaznaczyć, że pomimo tego, iż w ostatnich trzech latach liczba miejsc w żłobkach podwoiła się, to i tak jest to wciąż zbyt mało w odniesieniu do potrzeb. Z aktualnych szacunków pracowników wydziału Edukacji, Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Aleksandrowie Łódzkim, wynika, że aby zabezpieczyć zapotrzebowanie na żłobki, należałoby podwoić liczbę miejsc.

Tabela 8. Dane dotyczące liczby miejsc w żłobkach i wysokości dotacji z budżetu GAŁ

Rok	Liczba miejsc w żłobkach	Dotacja z budżet GAŁ
2014	31	55.800
2015	72	146.800
2016	72	150.000
2017	72	148.000
2018	92	197.200
2019	162	473.950
2020	162	529.200

Źródło: Dane własne i budżet GAŁ

Młodzieżowy Dom Kultury im. Grzegorza Pintera w Aleksandrowie Łódzkim

W GAŁ działa Młodzieżowy Dom Kultury im. Grzegorza Pintera (MDK) z siedzibą przy ul. alei 1-go Maja 17/19, który GAŁ przejęła do prowadzenia od Powiatu Zgierskiego z dniem 1 stycznia 2008 r. Głównym celem działalności MDK jest edukacja dzieci i młodzieży w sferze rozwijania zainteresowań poprzez zorganizowane i atrakcyjne formy spędzania czasu wolnego, uzupełniające ofertę szkół, w oparciu o rodzinę i najbliższe środowisko.

Tabela 9. Koła zainteresowań w Młodzieżowym Domu Kultury w Aleksandrowie Łódzkim (stan na dzień 09.09.2020r.)

Rodzaj zajęć		Lp.	Rodzaj kół zainteresowań	Liczba uczestników
Zajęcia artystyczne	Nauka gry na instrumentach	1.	Elektroniczne instrumenty klawiszowe	11
		2.	Pianino	16
		3.	Gitara grupa początkująca grupa I	12
		4.	Gitara grupa początkująca grupa II	12
		5.	Gitara grupa średniozaawansowana	15
		6.	Gitara grupa zaawansowana	16
		7.	Zespół instrumentalno – wokalny I	5
		8.	Zespół instrumentalno – wokalny II	5
		9.	Warsztaty instrumentalne – gitara i ukulele	9
		10.	Warsztaty instrumentalne - perkusja	13
		11.	Instrumenty klawiszowe – grupa zaawansowana	6
	Piosenka i taniec	12.	Rytmika przedszkolna	20
		13.	Zespół wokально-taneczny ABC	30
		14.	Zespół wokально-taneczny II	30
		15.	Zespół wokально-taneczny „Kolorowe nutki”	11

STRATEGIA ROZWOJU EDUKACJI W GMINIE ALEKSANDRÓW ŁÓDZKI DO ROKU 2030

	Wok alne	16.	Zespół taneczny VOLTA	6
		17.	Studio piosenki	27
		18.	Zespół wokalny	13
Edukacja wczesnoszkolna		19.	Akademia małopata I	12
		20.	Akademia małopata II	12
Zajęcia artystyczne	Plastyczne	21.	Malarstwo grupa starsza	14
		22.	Malarstwo grupa młodsza	12
		23.	Rysunek grupa starsza I	10
		24.	Rysunek grupa starsza II	11
		25.	Rysunek grupa młodsza	14
		26.	Rysunek, malarstwo, techniki dekoracyjne	14
		27.	Ceramika i Rzeźba grupa początkująca	9
		28.	Ceramika i Rzeźba grupa średniozaawansowana	15
		29.	Ceramika i Rzeźba grupa zaawansowana	7
		30.	Warsztat młodego plastyka	10
		31.	Rysunek i malarstwo grupa średniozaawansowana	6
		32.	Rysunek i malarstwo grupa zaawansowana	13
Języki obce	Angielski	33.	Język angielski kl. II-III SP poziom 1	13
		34.	Język angielski kl. II-III SP	11
		35.	Język angielski kl. II - III-IV SP	12
		36.	Język angielski kl. IV-V SP poziom 2	9
		37.	Język angielski kl. V - VII SP	14
		38.	Język angielski kl. VII – VIII SP poziom A2	7
		39.	Język angielski liceum poziom B2	7
	Niemiecki	40.	Język niemiecki SP Bełdów grupa I	9
		41.	Język niemiecki SP Bełdów grupa II	3
		42.	Język niemiecki grupa początkująca poziom I	12
		43.	Język niemiecki grupa początkująca poziom II	7
		44.	Język niemiecki grupa średniozaawansowana	9
		45.	Język niemiecki grupa zaawansowana	9
	Francuski	46.	Język francuski gr. początkująca dzieci	8
		47.	Język francuski gr. średniozaawansowana	10
		48.	Język francuski gr. DELF	9
		49.	Francuska grupa recytatorsko-teatralna	8
Zajęcia informatyczne i rękodzieło		50.	Komputerowe	8
		51.	Robótki ręczne	3
Zajęcia sportowe		52.	Tenis stołowy grupa początkująca	5
		53.	Tenis grupa średniozaawansowana	3
		54.	Tenis grupa zaawansowana	3
RAZEM				595

Źródło: Dane z MDK

Ze względu na Covid 19 liczba dzieci na poszczególnych rodzajach zajęć w MDK w 2020 r. jest niższa o 106 uczestników w stosunku do roku 2019, gdy było ich 701.

Koszty związane z utrzymaniem i funkcjonowaniem MDK-u w 2019 roku wyniosły 1.190.654,13 zł, w tym 544.361,00 zł dotacja z Powiatu Zgierskiego i 646.293,13 zł koszty GAŁ. Oprócz tego

GAŁ wydatkowała na MDK w 2019 roku kwotę 1.669.396,65 zł na zadania inwestycyjne – remont Sali widowiskowej.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Aleksandrowie Łódzkim

W GAŁ działa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna (PPP), z siedzibą przy ul. Piotrkowskiej 4/6, którą Gmina w styczniu 2014 roku przejęła do prowadzenia od Powiatu Zgierskiego, ratując ją przed likwidacją.

Tabela 10. Liczba dzieci w placówkach oświatowych posiadających orzeczenia do kształcenia specjalnego

	Dane na dzień 30 września						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Uczniowie z niepełnosprawnością w szkołach podstawowych:							
w stopniu lekkim, niedostosowani społecznie, zagrożeni niedostosowaniem społecznym	9	7	10	12	11	12	11
Niewidomi, słabowidzący, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją	6	8	14	14	16	19	22
Niestyszący, słabostyszący, z niepełn. intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym	0	1	5	8	8	6	5
Niepełnospr. intelektualna w stopniu głębokim, niepełnospr. sprzężone, autyzm, w tym zespół Aspergera	13	20	22	41	69	73	64
RAZEM niepełnosprawności w szkołach:	28	36	51	75	104	110	102
Uczniowie z niepełnosprawnością w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych:							
Niewidomi, słabowidzący, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z niepełnosprawnością w stopniu lekkim	7	10	10	9	14	17	15
Niestyszący, słabostyszący, z niepełnosprawnością w stopniu umiarkowanym lub znacznym			1	1	1	1	3
Z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	1	1	3	3	4	3	3
RAZEM niepełnosprawności w przedszkolach i oddz.przedszk.:	8	11	14	13	19	21	21
RAZEM niepełnosprawności w przedszkolach i szkołach:	36	47	65	88	123	131	123
Dzieci objęte wczesnym wspomaganie rozwoju w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych, w szkołach podstawowych							
	3	1	15	5	3	5	7

Źródło: Dane z SIO

Powyższa tabela obrazuje, w jak szybkim tempie przybywa nam na terenie naszej gminy dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych. W latach poprzednich tworzyliśmy klasy integracyjne przy SP Ruda B, czy MP-2, dziś już w większości placówek mamy dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Jednakże sytuacja ta stwarza nam ogromne problemy kadrowe. Potrzeba coraz więcej różnorodnych specjalistów, specjalistycznego sprzętu i pomocy naukowych, a nawet specjalistycznych pracowni/pomieszczeń do prowadzenia różnorodnych zajęć terapeutycznych.

W roku 2018/2019 przebadano/zgłoszono do poradni 1920 dzieci, wydano 57 orzeczeń, w tym 14 dotyczących nauczania indywidualnych i 43 orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Wydano również 199 opinii: 9 w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju, 55 dotyczących dostosowania wymagań edukacyjnych, 129 dotyczących objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną, 3 odroczenia realizacji obowiązku szkolnego i 3 inne. Na terenie naszej Gminy, jak i kraju, systematycznie rośnie liczba dzieci objętych pomocą psychologiczno –pedagogiczną na terenie PPP, jak i innych placówek oświatowych. Do naszych placówek uczęszcza coraz więcej dzieci potrzebujących specjalistycznej opieki, środków dydaktycznych, czy specjalistycznych pracowni (np. sensorycznych).

Tabela 11. Liczba dzieci przebadanych/zgłoszonych do PPP w Aleksandrowie Łódzkim

2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
1120	1208	1147	1240	1731	1920

Źródło dane statyczne PPP

Koszty związane z utrzymaniem i funkcjonowaniem PPP w 2019 roku to kwota 697.129,51 zł, z czego dotacja z Powiatu Zgierskiego wynosi 375.950 zł, a koszty GAŁ to 321.179,51 zł.

Kadra pedagogiczna i dyrektorzy

W 2020 roku w placówkach oświatowych, dla których GAŁ jest organem prowadzącym, zatrudnionych jest 378 nauczycieli i 11 dyrektorów na 348,28 etatach pedagogicznych łącznie oraz 1 etacie niepedagogicznym. Jak wynika z danych zawartych w tabeli poniżej, liczba zatrudnionych nauczycieli ulega ciągłym zmianom, a jest to spowodowane różnymi czynnikami zarówno zewnętrznymi, na które nie mamy wpływu, jak i wewnętrznymi. Z przedstawionych danych wynika, że na terenie naszych placówek 75,08% nauczycieli to pracownicy doświadczeni, posiadający najwyższe stopnie awansu zawodowego, 95% wszystkich nauczycieli legitymuje się wykształceniem wyższym magisterskim, a tylko 5% posiada tytuł licencjata.

Tabela 12. Zestawienie danych dotyczących etatów pedagogicznych w placówkach oświatowych w podziale na stopnie awansu zawodowego

Placówka oświatowa	ROK 2020/2021												Razem rok 2020/ 2021
	stażysta			kontraktowy			mianowany			dyplomowany			
	mgr	licen.	inne	mgr	licen.	inne	mgr	licen.	inne	mgr	licen .	inne	
SP-1	1,5	3,5	-	7,78	2	-	6,5	-	-	52,11	-	-	73,39
SSP-3	1,79	1,67	-	5,22	0,61	-	18,56	1	-	18,56	-	-	47,41
SP-4	1,67	2	-	8,72	1	-	13,94	1	-	25,39	-	-	53,72
SP Bełdów	1	-	-	4	0,22	-	12,51	1	-	6,78	-	-	25,51
SP Rąbień	3,5	-	-	14,44	-	-	9,33	-	-	16,5	0,5	-	44,27
SP Ruda B	-	-	-	9,57	-	-	13,5	-	-	12,21	-	-	35,28
MP-1	-	-	-	1,09	-	-	2	-	-	7	-	-	10,09
MP-2	1	1	-	7	1	-	10	-	-	4,5	-	-	24,5
MP-3	-	-	-	1	-	-	5	1	-	7,5	-	-	14,5
MDK	-	-	-	2,83	0,17	-	1,83	-	-	6,78	-	-	11,61
PPP	0,25	-	-	1,25	-	-	3	-	-	3,5	-	-	8
RAZEM 2020/2021	10,71	8,17	-	62,9	5	-	96,17	4	-	160,83	0,5	-	348,28
2019/2020	13,42	3,6	-	53,61	2,61	-	99,77	4	1	155,81	1	-	334,82
2018/2019	12,63	6	-	63,55	3,58	-	98,02	4	1	164,79	-	-	353,57
2017/2018	12,56	2,33	-	67,94	4,17	-	89,96	5	3	156,27	-	-	341,23
2016/2017	11,08	1,83	-	57,13	2,17	-	94,3	4	3	141,41	1	-	315,92

Źródło: dane z arkuszy organizacji pracy szkół i placówek

Wśród 378 zatrudnionych w gminnych placówkach oświatowych nauczycieli 136 (35,98%) jest w wieku ponad 50 lat. W przedszkolach i oddziałach przedszkolnych przy szkołach pracuje 66 nauczycieli, z czego 21 (31,82%) powyżej 50 roku życia. Wśród 53 nauczycieli zatrudnionych w klasach I-III szkół podstawowych 26 (49,06%) ma powyżej 50 roku życia. Podobnie w klasach IV-VIII na zatrudnionych 183 nauczycieli, 66 (36,07%) ma powyżej 50 lat. Nauczycieli innych specjalności zatrudnionych jest w naszych placówkach 76, a 23 (30,26%) ma ukończone 50 lat. Biorąc pod uwagę możliwość przejścia niektórych nauczycieli na świadczenia kompensacyjne w wieku 55 lat oraz odejścia na emeryturę w wieku 60 lat (bo większość nauczycieli to kobiety), w najbliższych 5-10 latach możemy mieć duży problem z kadrą pedagogiczną, dotyczy to szczególnie nauczycieli klas I-III i IV-VIII.

Tabela 13. Dane dotyczą wieku zatrudnionych w placówkach nauczycieli według poziomu kształcenia i specjalności

	Nauczyciele	do 35 lat	36-40 lat	41-45 lat	46-50 lat	51-55 lat	56-60 lat	60 lat i więcej
MP-1	przedszkolni	1	1	0	3	2	4	0
MP-2	przedszkolni	7	5	3	2	2	4	1
MP-3	przedszkolni	1	3	2	1	4	3	0
SP-1	oddz.przedszkolnych	3	1	1	0	0	0	0
	Kl.I-III	2	1	1	1	2	4	2
	Kl.IV-VIII	5	0	4	11	17	9	2
	innych specjalności	3	2	0	3	1	1	1
SP-4	oddz.przedszkolnych	0	0	0	1	1	0	0
	Kl.I-III	0	1	0	1	4	3	0
	Kl.IV-VIII	11	5	6	7	8	1	3
	innych specjalności	4	0	0	0	0	1	2
SSP-3	Kl.I-III	1	3	2	2	1	1	1
	Kl.IV-VIII	4	6	5	13	6	2	3
	innych specjalności	1	0	1	0	0	1	0
SPRuda B	oddz.przedszkolnych	1	1	0	0	0	0	0
	Kl.I-III	0	1	1	0	0	2	0
	Kl.IV-VIII	3	3	1	2	1	1	1
	innych specjalności	3	2	4	8	3	1	1
SP Rąbień	oddz.przedszkolnych	1	1	0	0	0	0	0
	Kl.I-III	5	0	2	1	2	0	0
	Kl.IV-VIII	9	5	5	3	2	3	3
	innych specjalności	2	1	1	1	0	0	1
SP Bełdów	oddz.przedszkolnych	5	1	0	0	0	0	0
	Kl.I-III	1	1	0	0	3	1	0
	Kl.IV-VIII	3	2	3	1	2	2	0
	innych specjalności	1	1	1	0	0	0	1
MDK	innych specjalności	2	1	0	5	4	1	1
PPP	innych specjalności	1	2	1	2	2	1	0
Razem przedsz.i oddz.przed		19	13	6	7	9	11	1
Razem kl.I-III		9	7	6	5	12	11	3
Razem kl.IV-VIII		35	21	24	37	36	18	12
Razem inne spejaln.		17	9	8	19	10	6	7
RAZEM		80	50	44	68	67	46	23

Źródło: Dane własne z systemu Vulcan

Na terenie GAŁ działa 11 gminnych placówek oświatowych, którymi zarządza 11 doskonale wykształconych dyrektorów. Średni staż pracy dyrektorów ogółem wynosi 30 lat, w tym ponad 10 lat na stanowisku kierowniczym, a średni wiek dyrektorów to 52 lata. Dziesięciu dyrektorów jest zatrudnionych na podstawie przepisów Karty Nauczyciela. W grupie tej przeważają nauczyciele dyplomowani, tylko jeden jest mianowany. Od sierpnia 2019 roku wśród dyrektorów mamy menedżera, z którym zawarto umowę na czas określony zgodnie z ustawą Prawo oświatowe. Wśród dyrektorów mamy takich z 25 letnim stażem na stanowisku kierowniczym, jak i takich którzy dopiero rozpoczęli w tym roku szkolnym sprawowanie tej

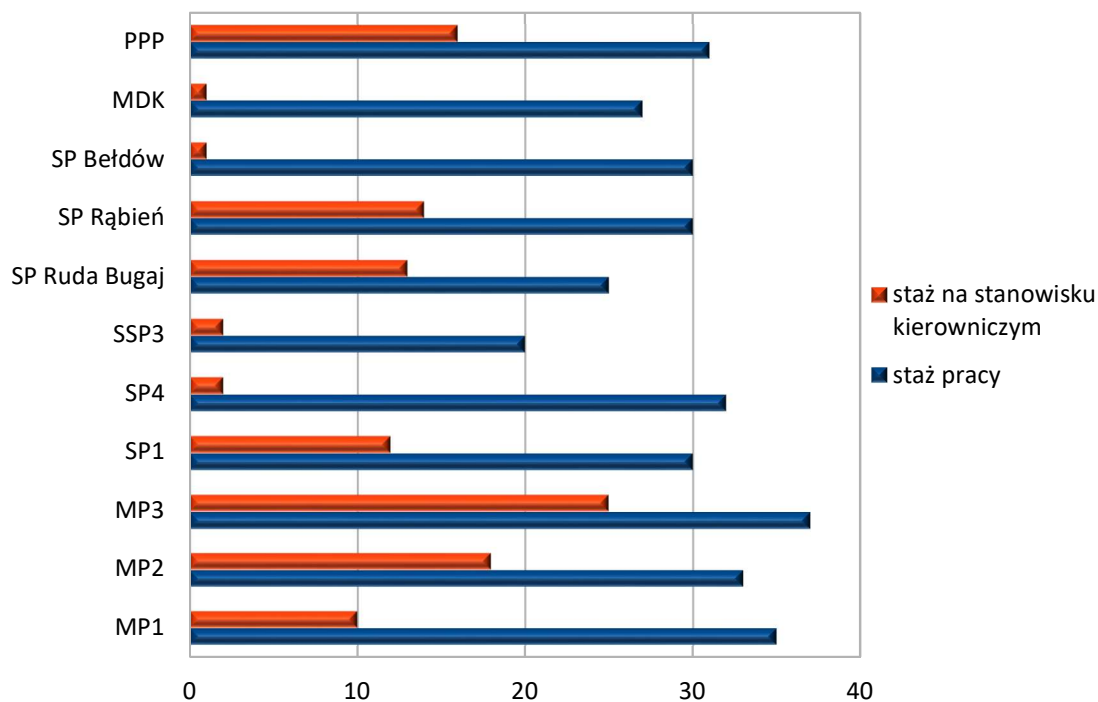
funkcji. Jest to bardzo dobry układ, bo doświadczenie miesza się z nowoczesnością i innowacyjnością. Plusem jest to, że kadra dyrektorska współpracuje ze sobą, wymienia się doświadczeniami, dzieli wiedzę, czy sprawdzonymi rozwiązaniami. Minus stanowi wiek dyrektorów ponieważ, aż 72,73% tej kadry w najbliższych latach odejdzie na emeryturę lub świadczenie kompensacyjne, w tym 100% kadry dyrektorskiej w przedszkolach. Jeśli chodzi o płeć to przeważają kobiety- jest ich 10 i jeden mężczyzna.

Tabela 14. Dane dotyczące wieku i stażu dyrektorów placówek oświatowych

Placówki	MP-1	MP-2	MP-3	SP-1	SP-4	SSP-3	SP Ruda B	SP Rąbień	SP Bełdów	MDK	PPP	Średnia
Staż pracy	35	33	37	30	32	20	25	30	30	27	31	30 lat
Staż na stanowisku kierowniczym	10	18	25	12	2	2	13	14	1	1	16	Ponad 10 lat
Forma zatrudnienia	mianowanie KN	mianowanie KN	mianowanie KN	mianowanie KN	mianowanie KN	umowa o pracę czas określony	mianowanie KN	mianowanie KN	mianowanie KN	mianowanie KN	mianowanie KN	x
Przedział wiekowy	55-60	50-55	55-60	50-55	50-55	45-50	45-50	55-60	50-55	45-50	56-60	Ponad 52 lata

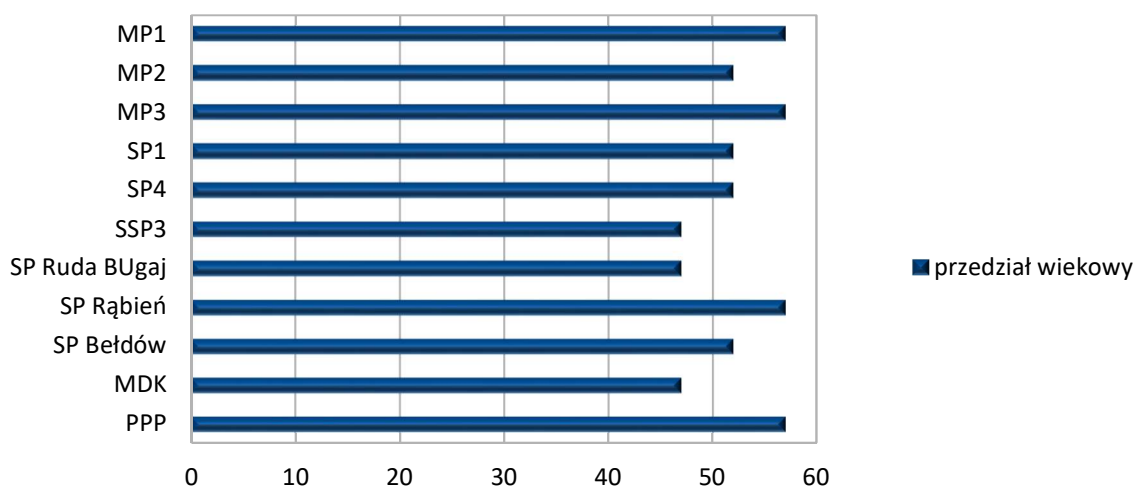
Źródło: Dane z ankiet skierowanych do dyrektorów placówek oświatowych

Wykres 7. Staż pracy dyrektorów placówek oświatowych i staż pracy na stanowisku kierowniczym

Źródło: Dane z ankiet skierowanych do dyrektorów placówek oświatowych

Wykres 8. Przedział wiekowy dyrektorów placówek oświatowych

Źródło: Dane z ankiet skierowanych do dyrektorów placówek oświatowych

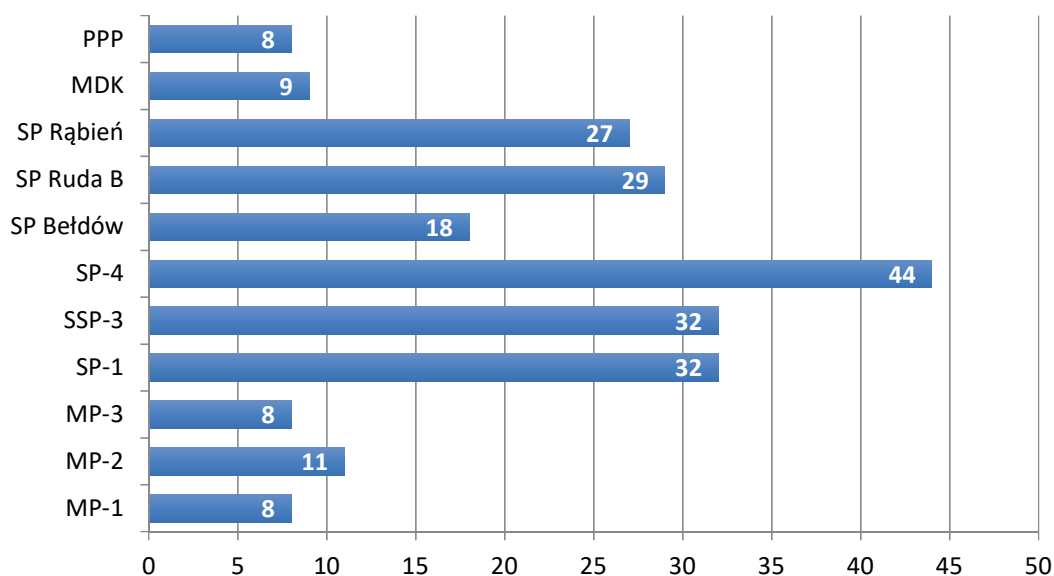
Analiza przeprowadzonego badania ankietowego

W dniach od 16 do 30 listopada 2020 roku przeprowadzono dobrowolne badanie ankietowe dotyczące oceny edukacji w GAŁ. Do szkół, przedszkoli i placówek oświatowych, dla których GAŁ jest organem prowadzącym rozesłano linki do anonimowych ankiet skierowanych do nauczycieli i linki do anonimowych ankiet skierowanych do rodziców. Badanie przeprowadzono na podstawie elektronicznych formularzy ankiet opracowanych przez pracowników Urzędu Miejskiego w Aleksandrowie Łódzkim, a stworzonych w darmowej aplikacji forms.google.com. Wyniki ankiet są jednym z ważniejszych elementów branych przy ocenie, diagnozie i planach rozwoju edukacji na terenie GAŁ do roku 2030 ponieważ są przejawem demokratycznego zarządzania gminą i przedstawiają opinie mieszkańców w ważnych dla nich sprawach. W badaniu wzięło udział 226 nauczycieli i 839 rodziców.

Analiza Ankiet Nauczycieli:

Najwięcej ilościowo ankiet od nauczycieli wpłynęło z SP-4 (44), a najmniej z MP-1, MP-3, PPP, (po 8). Jednakże biorąc pod uwagę liczbę zatrudnionych w poszczególnych placówkach nauczycieli to ankietowaniu poddało się najwięcej nauczycieli w PPP-88,88%, SP- 4 – 74,58% oraz w MP-1 – 72,72% i SP Ruda B 72,5%. Najmniej nauczycieli procentowo wzięło udział w badaniu ankietowym w SP-1 – 41,56% i w MP-2 – 45,83%.

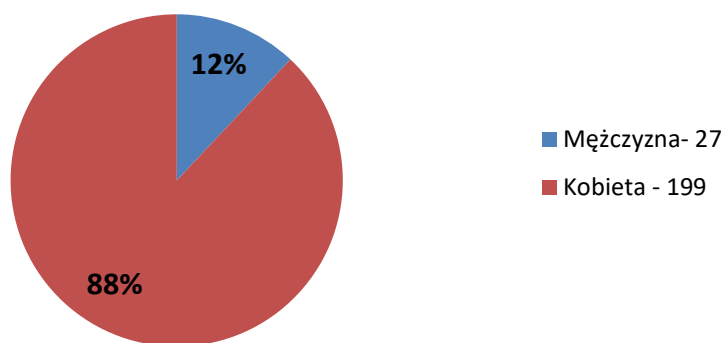
Wykres 9. Ilość nauczycieli, która wzięła udział w ankiecie (miejsce pracy nauczyciela)

Źródło: Wyniki ankiet własnych

Wśród nauczycieli, którzy wypełnili ankietę 88% stanowiły kobiety (199), a 12% mężczyźni (27).

Wykres 10. Płeć nauczycieli, którzy wzięli udział w ankiecie

Źródło: Wyniki ankiet własnych

Nauczyciele odpowiadali na 9 pytań związanych z ich przygotowaniem zawodowym, umiejętnością radzenia sobie z problemami wychowawczymi, pracą z dzieckiem trudnym, przygotowaniem do posługiwania się technologiami informacyjno- komunikacyjnymi, przygotowaniem do zdalnego nauczania, czy spraw dotyczących wyposażenia placówek oświatowych oraz sposobu zarządzania nimi. Wyniki ankiet przedstawia tabela nr 15.

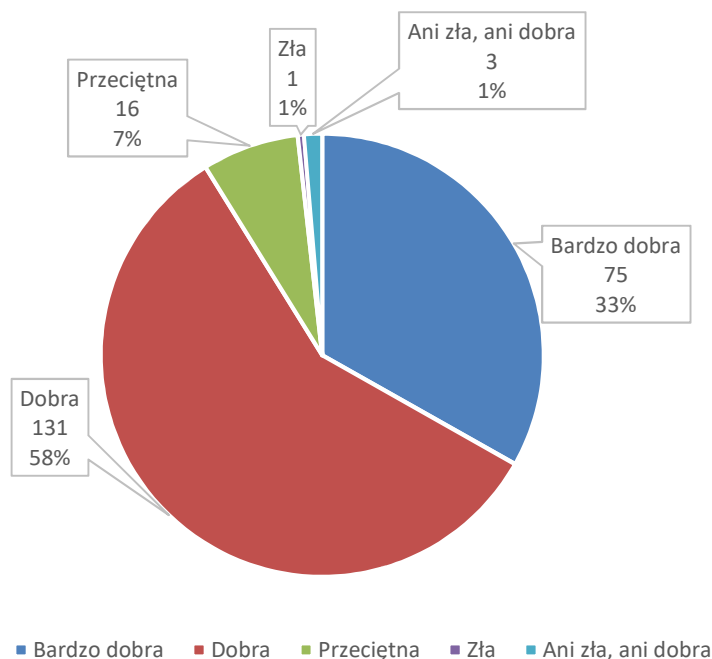
Tabela15. Wyniki ankiet nauczycieli

	OCENA				
	Bardzo dobra	dobra	Średnia/przeciętna	zła	Ani zła, ani dobra
Przygotowanie zawodowe	148	73	4	0	1
Przygotowanie metodyczne, w tym stosowanie różnorodnych, aktywizujących form i metod pracy	123	89	12	1	1
Przygotowanie do rozwiązywania problemów wychowawczych i konfliktów w klasie/grupie	82	100	41	1	2
Przygotowanie do korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych w trakcie procesu nauczania	63	110	47	3	3
Przygotowanie do pracy z dzieckiem/ucznem z trudnymi zachowaniami	46	117	56	6	1
Przygotowanie do prowadzenia zdalnego nauczania	60	110	50	1	5
Wyposażenie placówki w sprzęt i pomoce dydaktyczne	72	107	37	10	0
Wyposażenie placówki w technologie informacyjno-komunikacyjne	67	101	48	7	3
Sposób zarządzania szkołą/placówką	149	61	12	2	2

Źródło: Wyniki ankiet własnych

Z analizy danych z tabeli wynika, że większość nauczycieli ocenia bardzo dobrze lub dobrze swoje przygotowanie zawodowe (97,79%), przygotowanie metodyczne i umiejętność stosowania aktywizujących metod i form pracy (93,8%) oraz (92,92%) bardzo dobrze lub dobrze ocenia zarządzanie szkołą, placówką. Statystyki te ulegają zmianom, gdy w grę wchodzi przygotowanie nauczycieli do rozwiązywania problemów wychowawczych i konfliktów (80,53%), ale najwięcej nauczycieli (24,78%) ocenia swoje przygotowanie do pracy z uczniem trudnym jako średnie/ lub przeciętne. Spora grupa, bo prawie 20% nauczycieli ocenia też jako niewystarczające wyposażenie szkół i placówek w sprzęt, pomoce dydaktyczne, czy technologie informacyjno-komunikacyjne. To nauczyciele poprzez udział w ankietowaniu określili nam na przyszłość potrzeby i kierunki ich doskonalenia zawodowego oraz zwrócili uwagę na potrzebę permanentnego doposażania szkół, przedszkoli i placówek oświatowych w nowej generacji sprzęt i pomoce dydaktyczne, które mają ułatwić im pracę, a uczniom sprawić aby edukacja była efektywna, ciekawa i przyjemna. Osobne pytanie zamknięte skierowane było zarówno do nauczycieli jak i rodziców, a dotyczyło ogólnej oceny gminnej edukacji. Z poniżej przedstawionego wykresu wynika, że aż 91% nauczycieli placówek oświatowych, dla których GAŁ jest organem prowadzącym ocenia gminną edukację bardzo dobrze lub dobrze, 7% uważa, że jest przeciętna, 1% nie ma zdania, a 1% uznaje że jest zła.

Wykres 11. Ocena gminnej edukacji przez nauczycieli

Źródło: Wyniki ankiet własnych

Nauczyciele odpowiadali również w ankiecie na pytania otwarte:

- 1) Proszę wymienić, jakie są Pani/Pana zdaniem, najsilniejsze strony gminnej edukacji.
- 2) Proszę wymienić, jakie są Pani/Pana zdaniem, najłabsze strony gminnej edukacji.

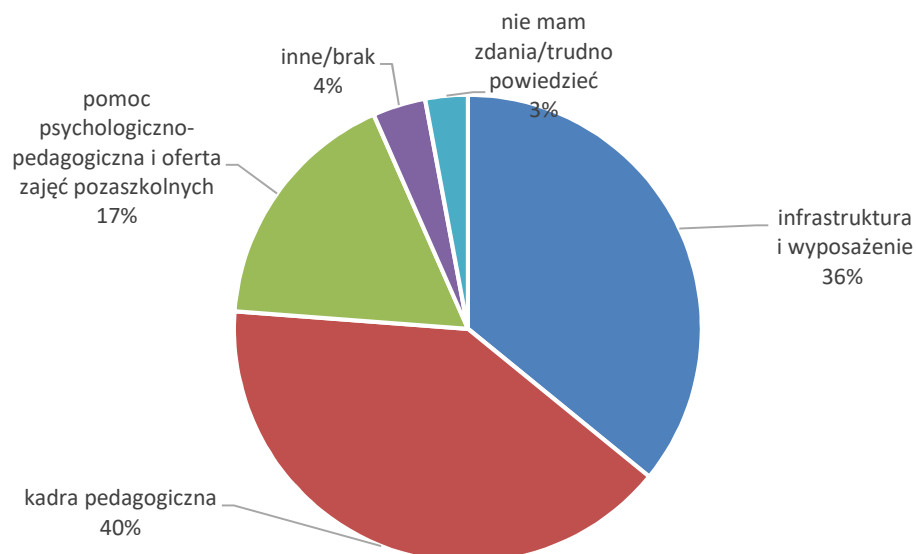
Ponieważ na pytania otwarte udzielono w ankietach wielu odpowiedzi, to po szczegółowej analizie pogrupowano je w kilku obszarach, których dotyczyły. Jednym z nich były sprawy dotyczące infrastruktury edukacyjnej i wyposażenia, drugim kadra pedagogiczna, trzecim pomoc psychologiczno-pedagogiczna i oferta zajęć pozalekcyjnych. Część osób nie udzieliła odpowiedzi na pytanie lub odpowiedź ta nie dotyczyła zagadnień edukacyjnych. Tą grupę odpowiedzi określiliśmy jako „inne lub brak odpowiedzi”. Ostatni obszar to odpowiedzi, z których jasno wynikało, że ankietowany nie ma zdania na dany temat. Dokładny rozkład udzielonych odpowiedzi przez nauczycieli, na pytania otwarte przedstawiają tabele i wykresy poniżej.

Tabela 16. Ocena najsilniejszych stron gminnej edukacji

	Kategoria	Procent odpowiedzi	Liczba odpowiedzi
1	Infrastruktura i wyposażenie	36%	98
2	Kadra pedagogiczna	40%	110
3	Pomoc psychologiczno-pedagogiczna i oferty zajęć pozaszkolnych	17%	47
4	Inne/brak	4%	10
5	Nie mam zdania/trudno powiedzieć	3%	8

Źródło: Wyniki ankiet własnych

Wykres 12. Ocena najsilniejszych stron gminnej edukacji

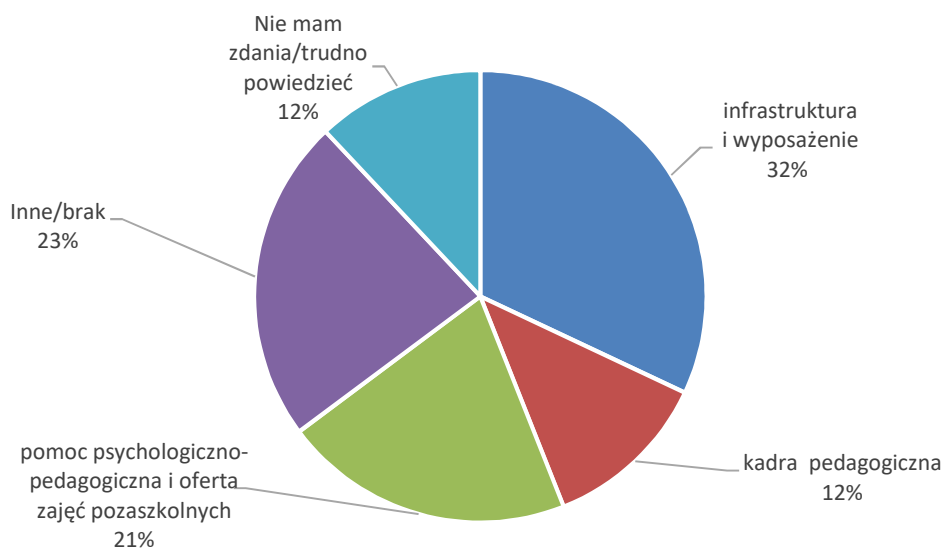
Źródło: Wyniki ankiet własnych

Tabela 17. Ocena najsłabszych stron gminnej edukacji

	Kategoria	Procent odpowiedzi	Liczba odpowiedzi
1	Infrastruktura i wyposażenie	32%	80
2	Kadra pedagogiczna	12%	30
3	Pomoc psychologiczno-pedagogiczna i oferty zajęć pozaszkolnych	21%	52
4	Inne/brak	23%	58
5	Nie mam zdania/trudno powiedzieć	12%	30

Źródło: Wyniki ankiet własnych

Wykres 13. Ocena najsłabszych stron gminnej edukacji

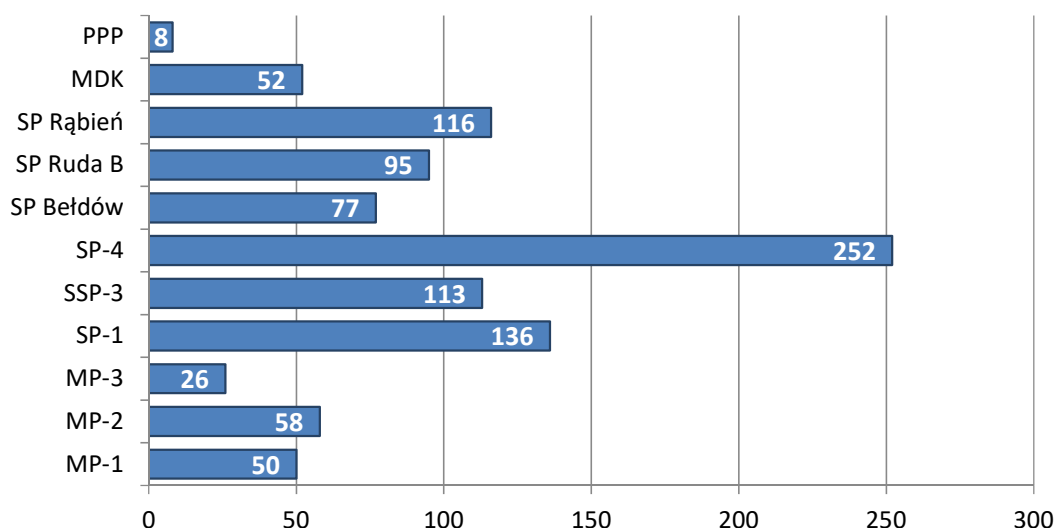
Źródło: Wyniki ankiet własnych

Z odpowiedzi nauczycieli udzielonych na pytania otwarte w ankietach, wynika, że nauczyciele uważają za najsilniejszą stronę gminnej edukacji kadre pedagogiczną (40%) i infrastrukturę z wyposażeniem (36%), za najłabszą zaś stronę gminnej edukacji najczęściej nauczyciele wskazało obszar dotyczący infrastruktury i wyposażenia (32%). Rozkład tych danych, choć zaskakujący, da się w prosty sposób wytłumaczyć. Obszar infrastruktury i wyposażenia jest postrzegany jako słaba strona edukacji u większości nauczycieli przedszkoli i szkół, gdzie występuje zmienność, brak miejsc, a jako mocna strona edukacji tam gdzie nie ma zmienności i placówka jest dobrze doposażona.

Analiza Ankiet Rodziców:

W dobrowolnych, anonimowych badaniach ankietowych wzięło udział 839 rodziców, prawnych opiekunów. Rodzice mieli jednak możliwość zaznaczenia w ankietach więcej niż jedną placówkę, bo ich dzieci mogą uczęszczać zarówno do szkoły, jak i przedszkola. Dlatego też poniżej przedstawione dane dotyczą 1003 odpowiedzi, bo część rodziców zaznaczyła dwie lub trzy placówki. Najwięcej osób, które wzięły udział w badaniu ankietowym miało dzieci w SP-4 (252), a najmniej rodziców uzupełniło ankiety w MP-3 (26). Jednakże biorąc pod uwagę stosunek liczby ankiet do liczby uczniów/przedszkolaków to najlepszy wynik osiągnęła SP Ruda B (40,95%), MP-1 (40%), oraz SP-4 (35,90%). W badaniu ankietowym udział wzięło 28,37% wszystkich rodziców/prawnych opiekunów naszych uczniów i przedszkolaków. Biorąc pod uwagę to, że wypełnienie ankiety zajmowało od 5-10 minut, jak również fakt, że każdy rodzic/prawny opiekun otrzymał link do ankiety, to wynik ten jest niezadowolający i świadczy o wciąż małym zainteresowaniu rodziców sprawami szkoły, przedszkola, placówki przy jednoczesnym ciągłym wzroście krytyki i wymagań wobec tych instytucji.

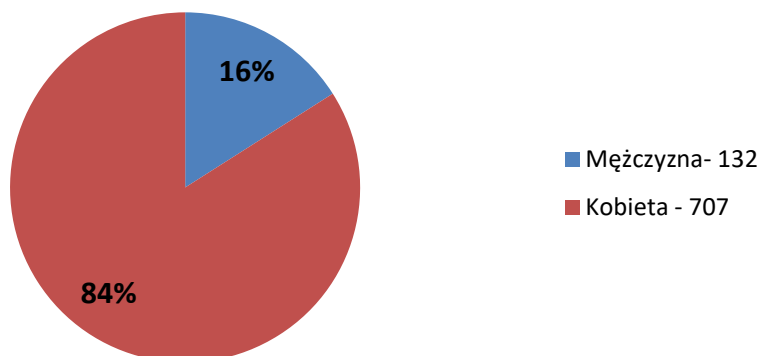
Wykres 14. Przedstawienie odpowiedzi na pytanie „do której placówki uczęszcza Państwa dziecko/dzieci”

Źródło: Wyniki ankiet własnych

Wśród rodziców/prawnych opiekunów, którzy wypełnili ankiety 84% stanowiły kobiety (707), a 16% mężczyźni (132).

Wykres 15. Płeć rodziców, którzy wzięli udział w ankiecie

Źródło: Wyniki ankiet własnych

Rodzice w ankietach odpowiadali na 19 pytań zamkniętych i dwa pytania otwarte. W zamieszczonych poniżej tabelach i wykresach przedstawiono szczegółowe wyniki badań ankietowych rodziców/prawnych opiekunów i ich odpowiedzi na poszczególne pytania zamknięte.

Tabela 18. Ocena systemu edukacji w GAŁ przez rodziców

	OCENA				
	Bardzo dobra	dobra	Średnia/przeciętna	zła	Ani zła, ani dobra
Dostępność edukacji szkolnej	367	378	72	13	9
Dostępność edukacji przedszkolnej	233	383	145	41	37
Dostępność opieki żłobkowej	76	231	193	195	144
Dostępność pomocy psychologiczno - pedagogicznej dla dzieci/uczniów	141	317	245	74	62
Oferta zajęć pozaszkolnych	164	330	228	93	24
Infrastruktura szkolna	240	388	160	36	15
Infrastruktura przedszkolna	159	409	189	37	45
System motywacyjny uczniów w nauce i kulturze (nagrody, stypendia)	115	306	282	90	46
Poziom nauczania w szkole/placówce	243	422	128	32	14
Poziom prowadzonego przez szkołę/placówkę zdalnego nauczania	248	375	156	39	21
Współpraca nauczyciel-uczeń-rodzic	302	361	138	31	7
Wyposażenie w sprzęt i pomoce	203	395	181	44	16

Bezpieczeństwo w placówce	271	413	119	24	12
Stan infrastruktury sportowej	308	375	128	22	6
Stan infrastruktury rekreacyjnej (place zabaw, ławeczki, ogrody przedszkolne itp.)	274	355	161	38	11
Oferta zajęć sportowych	191	380	205	50	13
Oferta integracyjnych imprez w placówkach	114	328	282	86	29
System motywacyjny w sporcie (nagrody, stypendia)	129	324	262	61	63
Jaka jest Państwa ogólna ocena gminnej edukacji?	161	481	175	16	6

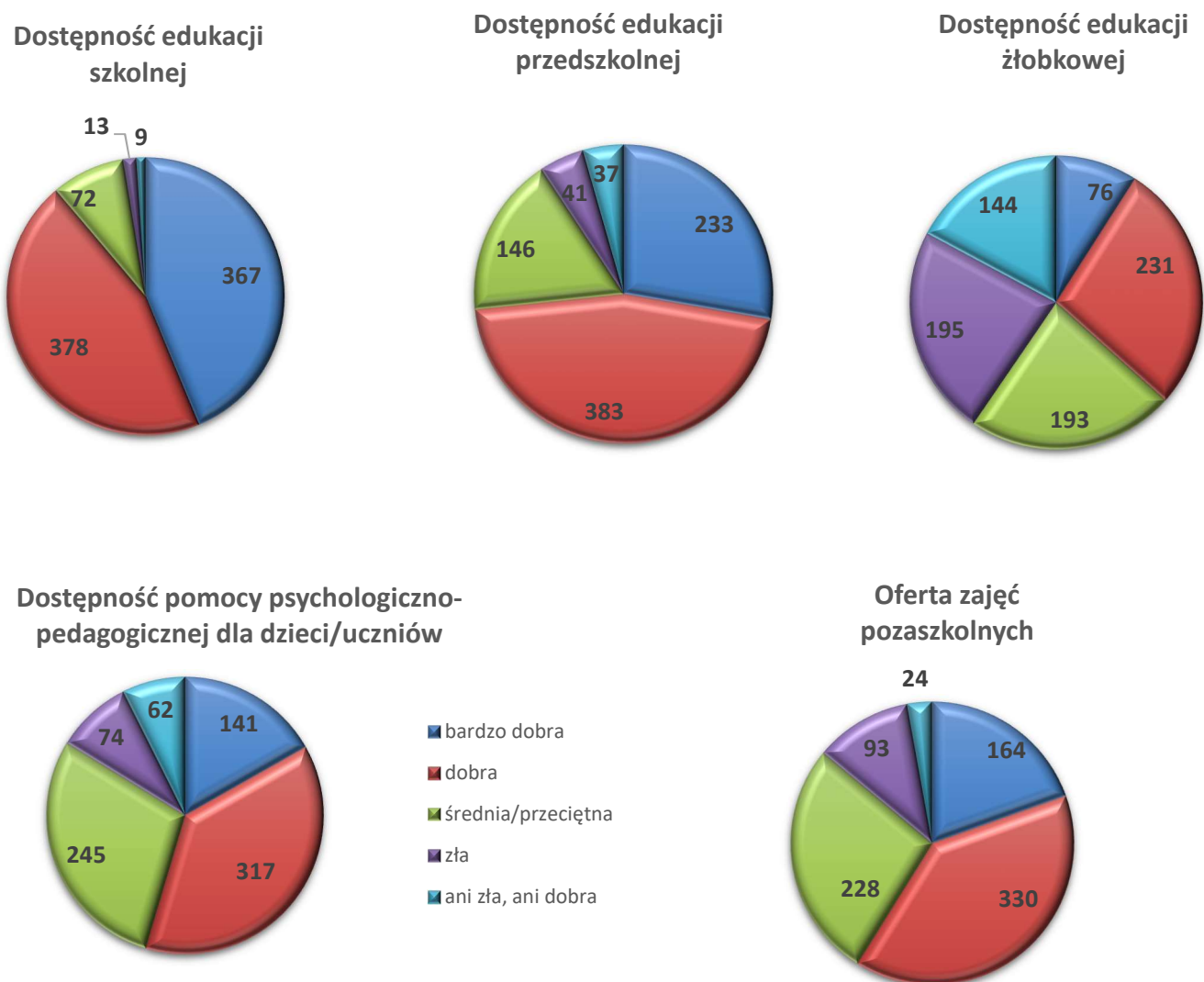
Źródło: Wyniki ankiet własnych

Jedno z pytań dotyczyło ogólnej oceny gminnej edukacji. Z analizy udzielonych odpowiedzi wynika, że 76,52% biorących udział w ankietowaniu ocenia bardzo dobrze lub dobrze gminną edukację, 21% ocenia ją jako przeciętną, 2% ocenia źle, a 1% nie ma zdania. Najniżej rodzice/prawni opiekunowie oceniają dostępność opieki żłobkowej na terenie naszej gminy, bo aż 46,25 % uważa, że jest ona przeciętna lub zła, a 17,16% nie ma na ten temat zdania. Niezadowolająca jest też zdaniem rodziców dostępność na terenie naszej gminy pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci/uczniów. Tu tylko 54,59% ocenia ją jako dobrą lub bardzo dobrą. Część rodziców nie jest zadowolona z oferty zajęć pozaszkolnych, czy też oferty integracyjnych imprez w placówkach. Największym jednak zaskoczeniem jest fakt, że tylko 50,18% rodziców ocenia bardzo dobrze lub dobrze system motywacyjny dla uczniów w zakresie nauki i kultury i tylko 53,99% system motywacyjny w zakresie sportu. Najlepiej zaś rodzice/ prawni opiekunowie oceniają infrastrukturę sportową – 81,41%, szkolną - 74,85%, przedszkolną - 67,70%, dostępność do edukacji szkolnej – 88,80% i przedszkolnej -73,42%,. Bardzo wysoko, bo 81,53 % rodziców ocenia bardzo dobrze lub dobrze bezpieczeństwo w placówkach oświatowych, 79,26% poziom nauczania, 74,26% również poziom nauczania zdalnego.

Z powyższego wynika, że GAŁ, w najbliższym okresie powinna:

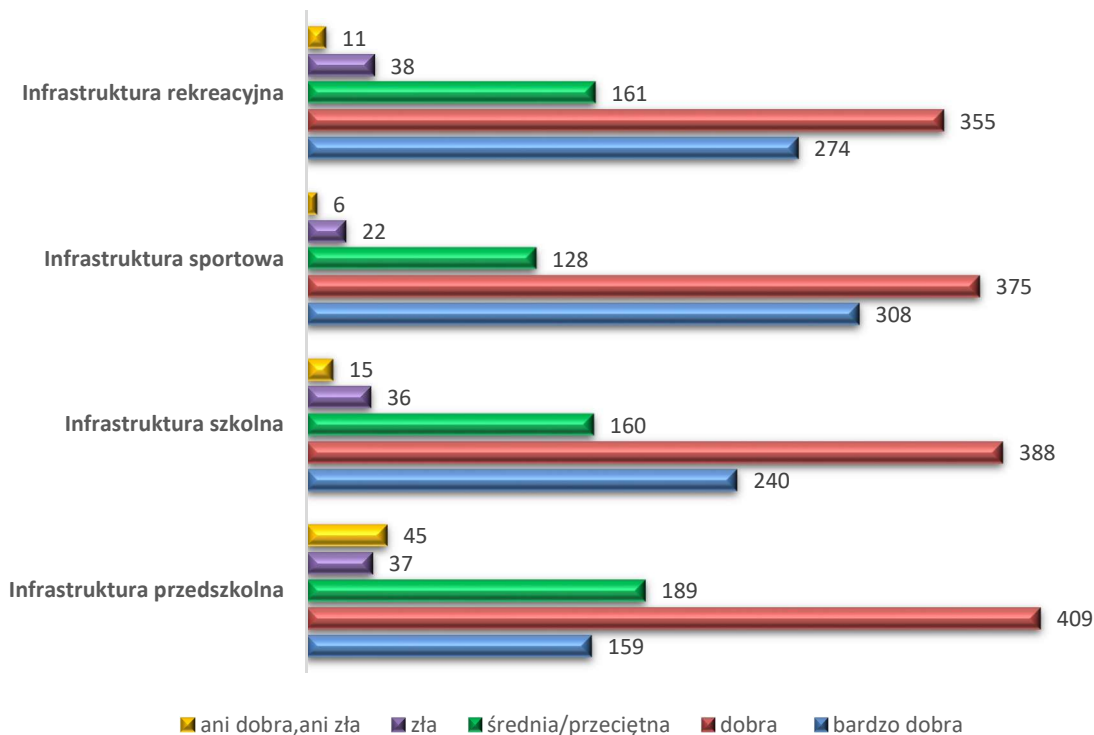
- zadbać o powstanie nowych miejsc w żłobkach,
- zwiększyć ofertę pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci/uczniów i usprawnić działania już istniejącej,
- zwiększyć ilość imprez, działań integracyjnych, w placówkach, które pozwoliłyby na większe włączenie się rodziców w życie szkoły/placówki, a przez to wpłynęłyby na większe utożsamienie się rodziców ze środowiskiem edukacyjnym dziecka i przyczyniły się do realizacji wspólnych celów,
- zwiększyć ilość i różnorodność zajęć pozaszkolnych dla uczniów, wykorzystać do tego celu w godzinach popołudniowych, czy w weekendy również bazę oświatową placówek, (szczególnie na terenach wiejskich).

Wykres 16. Ocena dostępności edukacji w GAŁ

Źródło: Wyniki ankiet własnych

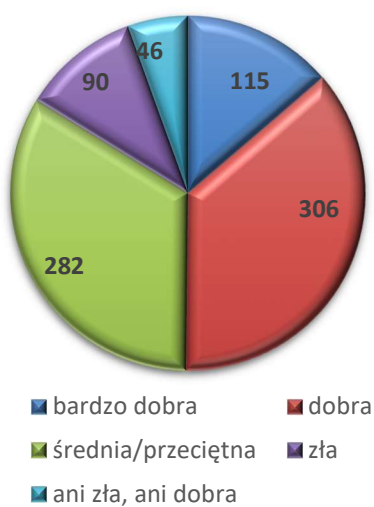
Wykres 17. Ocena infrastruktury na terenie GAŁ

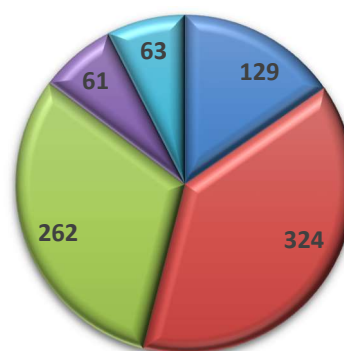
Źródło: Wyniki ankiet własnych

Wykres 18. Ocena systemu motywacyjnego w nauce, kulturze i sporcie (nagrody, stypendia) w GAŁ

System motywacyjny uczniów w nauce i kulturze

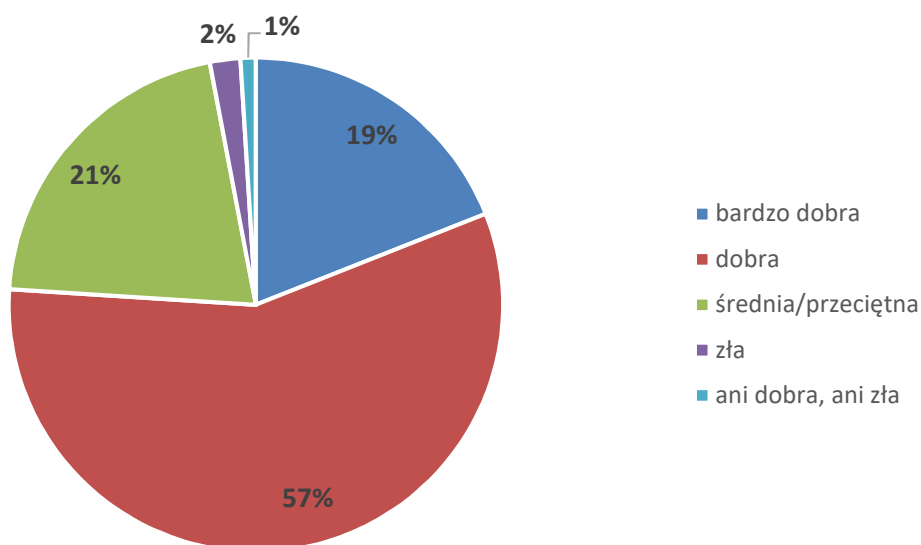

System motywacyjny w sporcie

Źródło: Wyniki ankiet własnych

Wykres 19. Ogólna ocena gminnej edukacji przez rodziców

Źródło: Wyniki ankiet własnych

Rodzice, prawni opiekunowie odpowiadali, podobnie jak nauczyciele, na dwa pytania otwarte:

- 1) Proszę wymienić, jakie są Pani/Pana zdaniem, najsilniejsze strony gminnej edukacji.
- 2) Proszę wymienić, jakie są Pani/Pana zdaniem, najłabsze strony gminnej edukacji.

Tu również pogrupowano odpowiedzi rodziców w kilku obszarach, które dotyczyły:

- infrastruktury edukacyjnej i wyposażenia,
- kadry pedagogicznej,
- pomocy psychologiczno-pedagogicznej i oferty zajęć pozalekcyjnych,
- inne lub brak odpowiedzi,
- nie mam zdania/trudno powiedzieć.

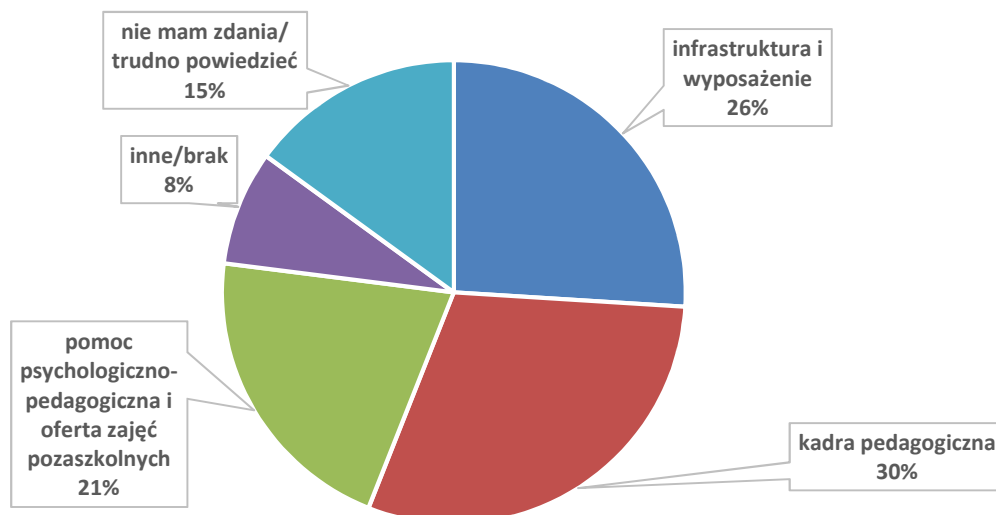
Rozkład odpowiedzi, udzielonych przez rodziców/prawnych opiekunów, na pytania otwarte przedstawiają tabele i wykresy poniżej.

Tabela 19. Ocena rodziców najsilniejszych stron gminnej edukacji

	Kategoria	Procent odpowiedzi	Liczba odpowiedzi
1	Infrastruktura i wyposażenie	26%	248
2	Kadra pedagogiczna	30%	282
3	Pomoc psychologiczno-pedagogiczna i oferta zajęć pozaszkolnych	21%	194
4	Inne/brak	8%	73
5	Nie mam zdania/trudno powiedzieć	15%	146

Źródło: Wyniki ankiet własnych

Wykres 20. Ocena przez rodziców najsilniejszych stron gminnej edukacji

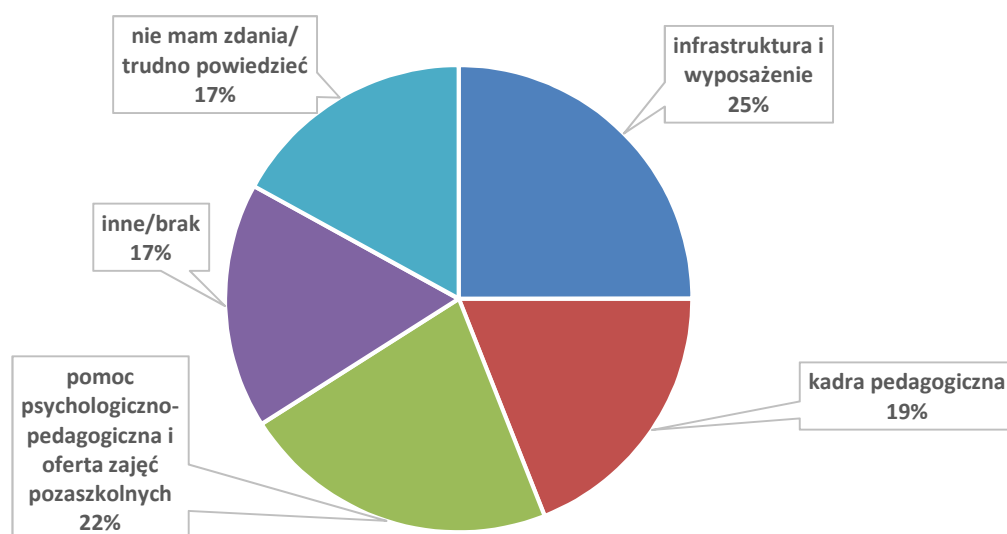
Źródło: Wyniki ankiet własnych

Tabela 20. Ocena rodziców najsłabszych stron gminnej edukacji

	Kategoria	Procent odpowiedzi	Liczba odpowiedzi
1	Infrastruktura i wyposażenie	25%	229
2	Kadra pedagogiczna	19%	169
3	Pomoc psychologiczno-pedagogiczna i oferta zajęć pozaszkolnych	22%	200
4	Inne/brak	17%	154
5	Nie mam zdania/trudno powiedzieć	17%	156

Źródło: Wyniki ankiet własnych

Wykres 21. Ocena przez rodziców najsłabszych stron gminnej edukacji

Źródło: Wyniki ankiet własnych

Z przedstawionych danych wynika, że rodzice/prawni opiekunowie uznali za najsilniejsze strony gminnej edukacji kadre pedagogiczną (30%) oraz infrastrukturę i wyposażenie (26%). Za słabe zaś strony gminnej edukacji najczęściej rodziców, prawnych opiekunów uznało infrastrukturę i wyposażenie (25%) oraz pomoc psychologiczno-pedagogiczną i ofertę zajęć pozaszkolnych (22%). Należy zauważyć, że w obszarze infrastruktura i wyposażenie, mamy analogiczną sytuację, jak u nauczycieli. Tam gdzie w placówkach występuje zmianowość lub brak miejsc, to rodzice dokonują negatywnej oceny, a w pozostałych placówkach oceniają pozytywnie ten sam obszar.

Odniesienie do dokumentów strategicznych

Na etapie opracowywania niniejszej strategii analizie poddano dokumenty strategiczne różnego szczebla, odnoszące się do sfery edukacji na poziomie przedszkolnym, wczesnoszkolnym i szkolnym. Dokonano analizy dokumentów strategicznych GAŁ, województwa łódzkiego oraz z poziomu krajowego. Analiza została wykonana przy zastosowaniu szerokiego podejścia do zagadnień związanych z polityką oświatową w gminie, tzn. zastosowano tu podejście horyzontalne i kontekstualne. Podejście horyzontalne odnosi się do synergii systemu oświaty z innymi sferami życia publicznego, tzn. w stosunku do gospodarki, kultury, więzi i tradycji społecznych, demokratyzacji życia publicznego, rekreacji, sportu itp. Podejście to zakłada poszukiwanie odpowiedzi na pytanie: jak system oświaty wpływa i powinien wpływać na inne systemy funkcjonowania Gminy oraz szerzej – układu lokalnego i kraju. Jest to z gruntu przyjętej metodologii podejście holistyczne. Podejście kontekstualne oznacza przyjęcie założenia, w którym poszczególne zapisy dokumentów strategicznych rozpatrywane są w szerokim kontekście ich możliwego oraz wskazanego (koniecznego, wymaganego) wpływu na system oświaty w gminie. Stąd też w analizie tej wyspecyfikowano nie tylko te obszary z poszczególnych dokumentów strategicznych, które zostały przyporządkowane tam systemowi oświaty, ale również te, które nie są zadaniem własnym tego systemu, ale ze względu na identyfikowane i antycypowane zjawiska i trendy społeczne, kulturowe i gospodarcze powinny zostać przez ten system uwzględnione dla stworzenia warunków pozwalających młodemu pokoleniu przygotować się do wejścia w życie dorosłe i na rynek pracy z pełną świadomością zachodzących zmian i konieczności stałego przygotowywania się do nich. To podejście w swej istocie jest również holistyczne. Biorąc pod uwagę obie perspektywy analityczne, dokonano weryfikacji dokumentów strategicznych pod kątem wpływu systemu oświaty na inne systemy funkcjonowania Gminy oraz wpływu innych obszarów życia publicznego *sensu largo* na ten system.

Poniżej zamieszczony został analityczny wykaz dokumentów strategicznych i tych ich treści, które – zgodnie z przyjętym i opisanym podejściem – mają wpływ na system oświaty w GAŁ. W analizie uwzględniono zapisy:

- Strategii Rozwoju Gminy Aleksandrów Łódzki na lata 2014-2020
- Założenia do Strategii Rozwoju Gminy Aleksandrów Łódzki 2030
- Strategii Rozwoju Powiatu Zgierskiego na lata 2013–2020

- Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020
- Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 – projekt
- Strategii Rozwoju Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego 2020+
- Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030
- Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030.

Strategia Rozwoju Gminy Aleksandrów Łódzki na lata 2014-2020

Cel strategiczny III Rozwój edukacji

Cel operacyjny III.1 Doskonalenie jakości kształcenia

1. *Rozwój placówek edukacyjnych w zakresie poprawy ich stanu technicznego oraz wyposażenia w pomoce dydaktyczne i nowoczesne technologie.*
Należy zadbać o właściwe wyposażenie szkół i przedszkoli, w tym zwłaszcza w zakresie technologii informatycznych, które obecnie odgrywają istotną rolę w procesie kształcenia. O jakości kształcenia, poza programem edukacyjnym, kompetencjami kadry, decydują warunki, w jakich ma miejsce proces nauczania, jak również dostępne pomoce dydaktyczne. Zgodnie z tym, zakłada się ciągłe doskonalenie stanu technicznego bazy placówek edukacyjnych oraz ich doposażenie w nowoczesne pomoce dydaktyczne na terenie GAŁ. Planowana jest poprawa efektywności energetycznej budynków publicznych poprzez zakończenie procesu termomodernizacji oraz wymianę punktów świetlnych w szkołach.
2. *Rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych dostosowanych do potrzeb uczniów.*
Należy rozwijać ofertę zajęć pozalekcyjnych skierowanych do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym zarówno tych z problemami w nauce, jak i szczególnie uzdolnionych.
3. *Rozwój poradnictwa edukacyjno-zawodowego skierowanego do uczniów.*
Niezbędne w procesie kształcenia jest wsparcie w wyborze ścieżki edukacyjnej młodzieży już na etapie szkół podstawowych. Należy wzmocnić poradnictwo edukacyjno-zawodowe świadczone na terenie GAŁ.
4. *Rozwój programów edukacyjnych z głównym naciskiem położonym na współpracę, kreatywność i odpowiedzialność.*
W procesie kształcenia należy zadbać o umiejętności społeczne uczniów szkół, które są istotne w zakresie świadomego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym. Szkoła powinna położyć nacisk na rozwijanie umiejętności współpracy między uczniami, pracy zespołowej, czy też kreatywne rozwiązywanie problemów.

Cel operacyjny III.2 Rozwój opieki żłobkowej i przedszkolnej

1. *Wspieranie działalności w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 i przedszkolnej oraz poprawa dostępności tych usług.*
Konieczne jest zagwarantowanie równego dostępu do usług edukacyjnych w tym edukacji przedszkolnej oraz opieki nad dziećmi do lat 3, aby m.in. minimalizować skutki

rozwarstwienia społecznego. Ważne jest także zapewnienie opieki nad dziećmi w okresach wakacyjnych.

2. *Wspieranie alternatywnych form wychowania przedszkolnego i opieki nad małym dzieckiem.*

Rozwój alternatywnych form wychowania przedszkolnego i opieki nad małym dzieckiem jest szansą na wyrównanie dostępu do opieki żłobkowej i przedszkolnej. Różne formy opieki są odpowiedzią na potrzeby i oczekiwania rodziców i opiekunów. Punkty przedszkolne i żłobkowe powinny być dostępne w okresach wakacyjnych.

Strategia Rozwoju Powiatu Zgierskiego na lata 2013–2020

Cel strategiczny III – Tworzenie korzystnych warunków do życia dla mieszkańców i inwestorów

Cel operacyjny III.2 - Dostosowanie oferty edukacyjnej do bieżących oraz przyszłych potrzeb mieszkańców

W związku z faktem, iż realizacja zadań z zakresu edukacji publicznej pochłania ok 40% rocznego budżetu Powiatu, uwzględnienie w Strategii Rozwoju Powiatu przyszłego podejścia władz do realizacji zadań z tego zakresu jest działaniem wysoce uzasadnionym. Przede wszystkim należy mieć na uwadze, że zmieniająca się sytuacja demograficzna w istotny sposób wpłynie na system edukacji zarówno na poziomie powiatu, województwa jak i kraju. W kolejnych latach przewiduje się spadek liczby uczniów na wszystkich poziomach kształcenia, co może spowodować, że niektóre szkoły na terenie powiatu zgierskiego utracą rację bytu. Z drugiej strony wymogi nowoczesnego rynku pracy zwiększają popyt na usługi edukacyjne umożliwiające ciągłe doskonalenie kwalifikacji zawodowych i kształcenie przez całe życie. Dlatego, biorąc pod uwagę dwa wymienione wcześniej główne kierunki zmian na rynku edukacyjnym, należy monitorować i prognozować przyszły popyt na usługi edukacyjne w powiecie w celu optymalizacji wydatków ponoszonych na te cele. Kształtowanie przyszłej polityki edukacyjnej w powiecie zgierskim powinno również objąć dostosowanie dziedzin kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy, który to wątek został szerzej omówiony w celu strategicznym poświęconym tworzeniu miejsc pracy. Jak pokazują wyniki analiz przeprowadzonych przy okazji przygotowania Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020, region cechuje niedopasowanie kierunków kształcenia w szkołach średnich i wyższych do potrzeb regionalnych i lokalnych rynków pracy oraz zbyt mała skala kształcenia w zakresie kierunków technicznych i przyrodniczych. W celu poznania potrzeb lokalnego rynku pracy, władze Starostwa powinny regularnie analizować dane dotyczące zawodów nadwyżkowych i deficytowych w regionie, które publikowane są przez Powiatowy Urząd Pracy. Dodatkowo, w celu zwiększenia świadomości korzyści wynikających z kształcenia zawodowego i technicznego, a tym samym wykreowania w społeczeństwie popytu na takie kierunki nauczania, rekomenduje się, aby władze Starostwa inicjowały akcje promocyjne polegające na prezentacji zawodów technicznych, na które jest w regionie zapotrzebowanie (we współpracy z pracodawcami). Dobrym przykładem takiej promocji są działania podjęte przez funkcjonujący na Podlasiu klaster – „Podlaski Klaster Obróbki Metali”.

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020

Cel operacyjny 5. WYSOKI STANDARD I DOSTĘP DO USŁUG PUBLICZNYCH

Strategiczne kierunki działań

5.1. Rozwój usług i poprawa dostępu do sektora edukacji

5.1.1. rozwój bazy żłobków i przedszkoli, m. in. poprzez: wspieranie budowy nowych i modernizacji istniejących obiektów, w tym zwłaszcza na obszarach wiejskich i w małych miastach, wspieranie rozwoju różnych form opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym oraz dziećmi do lat 3;

5.1.2. podniesienie standardu placówek edukacyjnych na wszystkich etapach kształcenia, m. in. poprzez: wspieranie dostosowywania szkół podstawowych do potrzeb edukacyjnych 6-latków, rozwoju specjalistycznych pracowni przedmiotowych w szkołach oraz infrastruktury szkoleniowej placówek kształcenia dla dorosłych;

5.1.3. rozwój kompetencji i technik cyfrowych w procesie edukacji na wszystkich etapach kształcenia, w szczególności poprzez: wspieranie programów, szkoleń i kursów przygotowawczych dla nauczycieli w zakresie stosowania technik cyfrowych w ramach realizowanych programów nauczania, wspieranie tworzenia platform edukacyjnych będących środkiem komunikacji między nauczycielami i uczniami, poszerzenia kształcenia o formy e-learningu, wspieranie rozwoju informatycznego zaplecza naukowego w placówkach edukacyjnych.

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 – projekt

1. Sfera gospodarcza – cel strategiczny: Nowoczesna i konkurencyjna gospodarka

Cel operacyjny 1.2. Podnoszenie jakości kapitału ludzkiego

Kierunki działań i działania:

1.2.4. Rozwój kompetencji kluczowych, m.in. poprzez:

- poprawę innowacyjności kształcenia na rzecz kształtowania – od najmłodszych lat – kompetencji potrzebnych na rynku pracy oraz postaw prospołecznych i proekologicznych,
- rozwój szkolnictwa ogólnego i różnych form wychowania przedszkolnego poprzez m.in. doposażenie szkół (sprzęt TIK116, pracownie przyrodnicze), podnoszenie kompetencji nauczycieli i kadr dydaktycznych, rozwój systemów nauczania opartych o technologie komputerowe, integrację dzieci i uczniów z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Strategia Rozwoju Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego 2020+

Cel strategiczny V.2.5 Rozwój nowoczesnego kapitału ludzkiego oraz silnego informacyjnego społeczeństwa obywatelskiego.

Rezultatem podjętych działań na rzecz rozwoju nowoczesnego kapitału ludzkiego oraz silnego informacyjnego społeczeństwa obywatelskiego powinien być szeroki dostęp do zintegrowanego pakietu różnorodnych usług podstawowych, ważnych dla zapewnienia

wysokiej jakości życia mieszkańcom obszaru. Do usług tych należą: opieka zdrowotna, opieka społeczna, edukacja, infrastruktura sportowa i rekreacyjna oraz usługi rynku pracy. Działania muszą wychodzić naprzeciw wyzwaniom demograficznym, takim jak depopulacja czy starzenie się społeczeństwa. We wszystkie działania należy włączyć podmioty sektora społecznego. Co ważne, kontekst społeczny powinien być uwzględniony we wszystkich działaniach rozwojowych w ŁOM. Odpowiedzią na omawiany cel strategiczny będzie Kompleksowy Program Rozwoju Kapitału Ludzkiego i Społeczeństwa Informacyjnego grupujący przedmiotowe projekty w Strategii ZIT.

Priorytet 5.2

Podnoszenie standardów i dostępu do usług w zakresie oświaty, opieki zdrowotnej i pomocy społecznej oraz do e-usług publicznych. Rozwój nowoczesnego kapitału ludzkiego i społecznego jest możliwy dzięki systematycznej poprawie jakości i dostępności usług edukacyjnych, opieki zdrowotnej i pomocy społecznej. Zmiany powinny zmierzać w kierunku integracji w ramach ŁOM zarówno systemu oświaty, służby zdrowia jak i pomocy społecznej poprzez rozwiązania instytucjonalne umożliwiające elastyczną i komplementarną, a przy tym kompleksową obsługę ludności. Rozwój społeczeństwa informacyjnego powinien być realizowany poprzez podniesienie jakości i dostępności e-usług publicznych. Postuluje się rozwijanie partycypacyjnego modelu sprawowania władzy z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi komunikacji. Systematycznie powinna być podnoszona jakość, kompletność i transparentność informacji udostępnianej na stronach internetowych Biuletynu Informacji Publicznej poszczególnych miast i gmin ŁOM.

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030

Cel szczegółowy 1: Podniesienie poziomu kompetencji oraz kwalifikacji obywateli, w tym cyfrowych.

Osiągnięcie trwałego wzrostu gospodarczego opartego coraz silniej na wiedzy, danych i doskonałości organizacyjnej wymaga wprowadzenia zmian w systemie edukacji polegających na kształtowaniu kompetencji sprzyjających innowacyjności. Nauczanie kompetencji proinnowacyjnych jest związane z umożliwianiem uczniom podejmowania ryzyka i eksperymentowaniem, należy również rozwijać w uczniach umiejętność wykorzystywania wiedzy w praktyce. Wśród kompetencji proinnowacyjnych uczniów, które powinny być rozwijane można wyróżnić: rozwiązywanie problemów, powstawanie pomysłów, myślenie niezależne, podejmowanie decyzji, zarządzanie zmianą, liderowanie, wytrwałość czy współpraca. Kompetencje te powinny być rozwijane w ramach określonych w podstawie programowej przedmiotów nauczania. W procesie edukacyjnym wspierane powinny być inicjatywy promujące łączenie wiedzy i umiejętności z różnych dziedzin nauki i sfer aktywności. Zmiany w systemie edukacji powinny polegać na szerszym zastosowaniu aktywizujących metod nauczania, nieograniczonych do słuchania wykładów nauczycieli i polegających m.in. na wzajemnym uczeniu się i pracy w grupie, rozwiązywaniu problemów, odpowiednim zadawaniu pytań, uczeniu się praktycznym w toku wspólnej lub indywidualnej realizacji projektów. Powszechniejsze stosowanie takich metod powinno lepiej

przygotowywać dzieci i młodzież do radzenia sobie w różnych sytuacjach po opuszczeniu szkoły, w tym do aktywnego ucznia się przez całe życie. Aktywizujące nauczanie wymaga odpowiedniego przygotowania nauczycieli, dokonania zmian w systemie kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

W wyniku dokonanej analizy, przygotowane zostały następujące **wnioski**:

- System oświaty w GAŁ powinien uwzględniać szerszy kontekst: uczeń (młody człowiek) w zmieniającym się świecie;
- Konieczne jest wsparcie młodych pokoleń w prawidłowym i refleksyjnym rozumieniu zachodzących zjawisk, ale przede wszystkim – dokonujących się zmian w otoczeniu i konieczności kształtowania umiejętności dostosowywania się do nich;
- Współczesny (nowoczesny) system oświaty powinien umieć wykorzystywać zróżnicowane źródła informacji i zróżnicowane metody kształcenia dla osiągnięcia celów wychowawczych i edukacyjnych;
- Wskazane jest rozumienie, że system oświaty jest jednym z wielu systemów społecznych, kulturowych, gospodarczych i politycznych, a jego wpływ na inne systemy i tychże na ten system ma trudne do przecenienia znaczenie;
- Oświata musi nie tylko uczyć i wychowywać, ale kreować i wzmacniać konkretne umiejętności oraz wyposażać uczniów w zdolności identyfikowania i rozwoju nowych umiejętności w zależności od sytuacji, w jakiej znajduje się człowiek;
- Konieczne jest stałe inwestowanie w oświatę, z jednoczesnym wprowadzeniem systemu wartościowania i efektywności pracy placówek tworzących strukturę systemu;
- Współczesny system oświaty musi być oparty na demokratycznym modelu zarządzania, tzn. z udziałem wszystkich interesariuszy, a w szczególności: nauczycieli, dzieci/młodzieży i rodziców.

Wizja i misja edukacji w Gminie Aleksandrów Łódzki

Wizja

Wizja, to obraz tego, co chcemy osiągnąć w edukacji do 2030 roku poprzez realizację celów strategicznych, czy wyznaczonych kierunków działań. Wizję budujemy w oparciu o mocne strony edukacji w GAŁ oraz to co jest szansą w jej rozwoju, by dojść do modelu absolwenta (przedszkola, szkoły, placówki), który: jest wszechstronnie rozwinięty na miarę swoich możliwości, posiada rzetelną wiedzę i umiejętności i potrafi je rozwijać, jest aktywny, odpowiedzialny, kreatywny, dba o własne zdrowie i środowisko, ma rozbudzoną ciekawość świata, pielęgnuje tradycje i patriotyzm.

Model absolwenta w GAŁ

w sferze nauki:

- **sprawnie posługuje się językiem polskim**, umie korzystać z różnych źródeł informacji,

umie zdobywać, przetwarzać i wykorzystywać wiedzę, umie korzystać z nowoczesnych technologii komunikacyjnych;

- **sprawnie posługuje się w mowie i piśmie, co najmniej jednym językiem obcym**, jest w stanie porozumieć się z rówieśnikami z innych krajów, korzystać z zagranicznych źródeł informacji, wykazuje chęć poznania kultury innych krajów i zwyczajów zamieszkujących tam ludzi;
- **jest przygotowany do dalszej nauki**, rozwija swoje talenty, myśli samodzielnie, twórczo i krytycznie, umie realizować własne plany i marzenia;
- **ma świadomość potrzeby nieustannego rozwoju i kształcenia**, jest świadomy, że każdemu kreatywnemu działaniu powinien towarzyszyć wysiłek i jest gotów go podjąć.

w sferze społecznej:

- **dobrze funkcjonuje w swoim otoczeniu**, czuje się członkiem społeczności lokalnej, obywatelem Polski i Europy, jest ciekawy świata;
- **zna i szanuje tradycje rodziny, szkoły i narodu**, wykazuje chęć poznania ojczystego kraju i jego zwyczajów;
- **jest odpowiedzialny, prawy i uczciwy**, wyraża siebie w sposób akceptowany społecznie, wywiązuje się z powierzonych zadań w sposób zadowalający siebie i innych, stara się przewidzieć skutki swoich działań i gotów jest ponieść konsekwencje swoich czynów, umie rozróżnić dobre i złe zachowanie;
- **umie współpracować w grupie**, działa zgodnie z obowiązującymi w niej zasadami, ma poczucie współodpowiedzialności;
- **jest tolerancyjny** wobec odrębności innych, w tym wobec cudzoziemców, osób starszych czy niepełnosprawnych;
- **umie zachować się kulturalnie**, zna zasady dobrego wychowania, używa form grzecznościowych;
- **potrafi budować przyjazne relacje z rówieśnikami**, umie nazywać swoje emocje, umie nad nimi panować, pokojowo rozwiązuje konflikty, umie dyskutować, jest wrażliwy na potrzeby innych;
- **dba o zdrowie własne i innych**, kształtuje właściwe nawyki żywieniowe i higieniczne, zna zagrożenia wyphywające z zażywania alkoholu, nikotyny i innych używek;
- **stosuje się do zasad ekologii**, segreguje odpady, dba o czystość otoczenia;
- **dba o swój wygląd**, ubiera się schludnie i odpowiednio do czasu i miejsca;
- **bezpiecznie porusza się po drogach**, posiada Kartę Rowerową.

w sferze kulturowej:

- **uczestniczy w różnych formach kultury**, jest przygotowany do odbioru mass mediów;
- **umie analizować docierające do niego informacje**, jest krytyczny wobec programów telewizyjnych, filmów, czasopism, książek, zna mechanizmy działania reklamy;
- **jest aktywny fizycznie i artystycznie**, uprawia sport, w miarę swoich możliwości śpiewa, gra na instrumencie, rysuje.

Misja

To wyznaczenie celów nadrzędnych rozwoju edukacji na terenie GAŁ, które będą przedmiotem dążeń/realizacji na najbliższe 10 lat. Dlatego też wszystkie realizowane cele w zakresie edukacji powinny się wpisywać w poniżej przedstawioną misję:

CELEM WDROŻENIA STRATEGII ROZWOJU EDUKACJI W GAŁ JEST ZAPEWNIENIE WSZYSTKIM CHĘTNYM MIEJSC W ŻŁOBKACH I PRZEDSZKOLACH PUBLICZNYCH ORAZ BEZPIECZNYCH WARUNKÓW NAUKI W DOBRZE DOPOSĄŻONYCH SZKOŁACH. UCZYNIENIE PLACÓWEK OŚWIATOWYCH OTWARTYCH NA ŚRODOWISKO LOKALNE, ALE PRZED E WSZYSTKIM NA SPRAWY DZIECKA/UCZNIA. KAŻDY NAUCZYCIEL W GMINIE JEST WSZECHSTRONNIE WYSZKOLONY PO TO, ABY ROZUMIEĆ, WSPIERAĆ, I WSPOMAGAĆ WSZECHSTRONNY ROZWÓJ DZIECKA/UCZNIA.

Analiza SWOT

Analiza SWOT jest analizą strategiczną, dzięki której możliwe jest określenie faktycznej strategii działania. Wskazuje ona zestaw czynników, które mogą wzajemnie wpływać na system oświaty w GAŁ, wspomagając lub też uniemożliwiając podejmowanie działań przyczyniających się do jego rozwoju. Zasadniczą funkcją analizy strategicznej jest identyfikacja czynników wpływających na zachowanie podmiotu lub obszaru aktywności publicznej, którym w tym przypadku jest edukacja w GAŁ. Zadaniem analizy strategicznej jest zidentyfikowanie stanu faktycznego. Analiza strategiczna SWOT identyfikuje też zachodzące procesy (czy też elementy kształtujące te procesy) i nie określa jednostkowych danych, charakterystycznych dla analizy statystycznej. Stopień skomplikowania badanego obszaru, jakim jest oświata, warunkuje też możliwość precyzyjnej identyfikacji źródeł analizowanych czynników i możliwość przyporządkowania ich do określonej kategorii. W analizie strategicznej SWOT przyjmuje się następujące kryteria identyfikacji czynników: pierwszy podział dokonuje się ze względu na źródło pochodzenia czynników, drugi – ze względu na ich charakter. Według pierwszego kryterium wyodrębniamy czynniki wewnętrzne (zależne od badanego obszaru, wynikające z decyzji i własnych zachowań podmiotów mających na niego wpływ) oraz zewnętrzne (niezależne od badanego obszaru). Według drugiego kryterium wyodrębniamy czynniki pozytywne (wzmacniające funkcjonowanie, działanie obszaru) i negatywne (ograniczające lub wręcz uniemożliwiające jego działanie).

Zestawiając oba kryteria ze sobą, otrzymuje się matrycę analizy SWOT, czyli:

- Czynniki wewnętrzne pozytywne (mocne strony)
- Czynniki wewnętrzne negatywne (słabe strony)
- Czynniki zewnętrzne pozytywne (szanse)
- Czynniki zewnętrzne negatywne (zagrożenia)

Czynniki wewnętrzne	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
	1) Wykwalifikowana kadra pedagogiczna 2) Doświadczeni dyrektorzy jednostek oświatowych. 3) Efektywne zarządzanie na poziomie gminy – ogromna znajomość potrzeb oraz warunków funkcjonowania, uczciwość w podejmowaniu decyzji, merytoryka oraz realizacja wizji i planów opartych na wnikliwej analizie. 4) Bardzo dobra współpraca między placówkami. 5) Świetnie wyposażone placówki, wyremontowane, modernizowane i rozbudowywane zgodnie z potrzebami 6) Wysoki poziom edukacji potwierdzony wynikami egzaminów i sprawdzianów zewnętrznych. 7) Finansowanie innowacji pedagogicznych i organizacyjnych placówek oświatowych. 8) Dbłość o rozwój kompetencji cyfrowych i kompetencji językowych. 9) Ciągły rozwój oferty zajęć dodatkowych w placówkach oświatowych. 10) Dobre wyposażenie dydaktyczne placówek oświatowych. 11) Bardzo dobra infrastruktura sportowa. 12) Stypendia i nagrody Burmistrza w zakresie sportu, nauki i kultury. 13) Fundusz motywacyjny dla pracowników placówek oświatowych. 14) Fundusze na doskonalenie zawodowe pracowników pedagogicznych oraz pracowników administracji i obsługi. 15) Promocja zdrowego stylu życia. 16) Otwartość na współpracę z rodzicami. 17) Otwartość na współpracę z organizacjami pozarządowymi i związkami zawodowymi. 18) Bardzo dobra współpraca z nadzorem pedagogicznym. 19) Stały rozwój infrastruktury szkolnej, przedszkolnej, żłobkowej. 20) Rozwój prywatnych inicjatyw lokalnych w zakresie prowadzenia publicznych placówek wychowania przedszkolnego. 21) Pozyskiwanie funduszy zewnętrznych przez Gminę.	1) Niewystarczająca ilość miejsc w żłobkach i przedszkolach. 2) Niewystarczająca baza dydaktyczna. Zmianowość w szkołach. 3) Niewystarczające środki finansowe. 4) Brak dostosowania architektonicznego placówek do potrzeb osób niepełnosprawnych. 5) Małe zaangażowanie społeczności lokalnej w życie placówek. 6) Brak spójności w działaniach szkoła-rodzina. 7) Niewystarczające umiejętności wychowawcze rodziców. 8) Niewielkie zaangażowanie placówek w projekty unijne i pozyskiwanie środków pozabudżetowych. 9) Nierozwiązany problem ciężkich „tornistrów”. 10) Łączone etaty nauczycieli. 11) Brak psychologa w placówce. 12) Mała oferta wyboru nauki drugiego języka obcego. 13) Nienadążający za wzrostem zadań, wzrost kadry administracyjno-obługowej. 14) Relacje interpersonalne Nauczyciel – Uczeń – Rodzic. 15) Trudności z kontynuacją kariery sportowej przez uczniów uczących się w szkołach ponadpodstawowych poza terenem GAŁ. 16) Niewystarczająca świadomość uczniów dotycząca sposobów i metod uczenia się. 17) Brak sal do zajęć rekreacyjno – ruchowych i zajęć dodatkowych w przedszkolach. 18) Brak sieci Internetu w salach oraz laptopów do grup przedszkolnych.

	22) Dobra współpraca szkół ze środowiskiem lokalnym. 23) Klasy sportowe i realizacja programów autorskich i innowacji pedagogicznych. 24) Dobrze funkcjonujący MDK wspierający rozwój zainteresowań, zdolności i pasji uczniów ze wszystkich placówek z terenu Gminy (praca z uczniem zdolnym). 25) Dobrze działająca PPP wspomagająca rodziców, pracę szkół i przedszkoli w realizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej.	
	SZANSE	ZAGROŻENIA
Czynniki zewnętrzne	1) Zwiększenie finansowania oświaty przez Państwo. 2) Możliwość pozyskiwania środków z UE i programów krajowych. 3) Stabilizacja przepisów prawa. 4) Współpraca różnych środowisk mających wpływ na oświatę. 5) Budowanie autorytetu szkoły, nauczyciela. 6) Udział samorządu w procesie legislacji.	1) Zmieniająca się demografia na terenie Gminy. 2) Rozwój mieszkalnictwa na terenach wiejskich. 3) Niewystarczające nakłady finansowe na Oświatę. 4) Dwa ośrodki nadzorczo-decyzyjne w placówkach oświatowych (dualizm władzy). 5) Ciągłe zmieniające się przepisy prawa. 6) Spadek autorytetu nauczyciela i obniżenie jego statusu. 7) Braki kadry pedagogicznej, starzejąca się kadra pedagogiczna i pracownicy administracji. 8) Kreowanie negatywnych wzorców przez media. 9) Rozbudowana podstawa programowa. 10) Nadmierna biurokracja. 11) Roszczeniowe postawy rodziców. 12) Zagrożenia wynikające z zażywania środków odurzających i używek. 13. Rozwój negatywnych zjawisk w Internecie np.;hejt 14. Nieznane i nieustalone w chwili obecnej skutki długotrwałej izolacji dzieci i młodzieży od grup rówieśniczych w trakcie pandemii Covid-19

Wnioski podsumowujące diagnozę

Wyniki badania ankietowego rodziców/prawnych opiekunów, nauczycieli, dyrektorów, danych własnych, analiza SWOT, jak również wiedza, obserwacje i doświadczenia osób pracujących nad Strategią, pozwoliły sformułować następujące wnioski:

1) Dynamika zmian zachodzących w otoczeniu współczesnych instytucji oświatowych narzuca konieczność ciągłego poszukiwania i wdrażania innowacyjnych rozwiązań, form i metod pracy. Dla pełnego rozwoju poznawczego dzieci i młodzieży niezbędne jest odbieranie i przetwarzanie informacji zróżnicowanych pod wieloma względami bodźców (wzrokowych, słuchowych, dotykowych, ruchowych itp.). Placówka oświatowa, która chce dobrze funkcjonować i rozwijać się, musi w sposób twórczy reagować na zmienność otoczenia. Zmieniają się podstawy programowe, treści i cele kształcenia, a dotychczasowe metody pracy z uczniami nie zawsze przynoszą zadowalające efekty. W związku z powyższym szkoły winny na bieżąco modyfikować dotychczasowe sposoby kształcenia i poszukiwać nowych, aktywizujących metod i form pracy. Mogą tego dokonać również poprzez realizację innowacji i eksperymentów pedagogicznych, programów i projektów edukacyjnych, w tym międzynarodowych.

2) Rozwój technologii cyfrowych i informatyzacja wkraczająca w kolejne sfery naszego życia powoduje konieczność ciągłego doposażania szkół i placówek w nowoczesny sprzęt komputerowy i multimedialny, który winien stać się powszechnym środkiem dydaktycznym w procesie nauczania. Jednak nie wszystkie szkoły i placówki dysponują wystarczającym wyposażeniem multimedialnym oraz odpowiednio przygotowaną kadrą, co jest niezbędne do cyfryzacji procesów nauczania – zadania stawianego przed nowoczesną szkołą.

3) Znaczny wzrost w ostatnich latach liczby dzieci/uczniów niepełnosprawnych oraz wymagających wsparcia psychologa/psychoterapeuty/pedagoga, logopedy itp. w gminnych szkołach i przedszkolach nasuwa konieczność wypracowania skutecznych sposobów organizowania pracy dydaktycznej, wychowawczej i terapeutycznej w placówkach oświatowych, które umożliwią efektywne zaspokajanie specjalnych potrzeb edukacyjnych tychże uczniów. Istotne jest również doskonalenie kompetencji nauczycieli, w zakresie pracy z uczniem dysfunkcyjnym oraz doposażenie placówek w nowoczesne pracownie, sprzęt i pomoce dydaktyczne, umożliwiające realizację zajęć specjalistycznych, w tym wielozakresowych zajęć rewalidacyjnych. Ważnym aspektem jest również propagowanie wśród rodziców wiedzy o współczesnych dysfunkcjach rozwojowych dzieci, takich jak autyzm, zespół Aspergera, niedosłuch, niedowidzenie czy afazja, gdyż zbyt późno udzielona pomoc przekłada się na późniejsze problemy uczniów w nauce i w procesie wychowawczym.

4) Zmiany prawa oświatowego znacznie zwiększyły zakres uprawnień rodziców. W praktyce obserwujemy jednak coraz mniejsze zaangażowanie rodziców w życie szkoły, placówki. Bywa, że im starsze dziecko, tym rodzice rzadziej kontaktują się ze szkołą, wykazują bierność podczas zebrań oraz minimalną aktywność w podejmowaniu działań na rzecz szkoły, w tym gotowość do pracy w radzie rodziców. Wynika to ze wzrastającego tempa życia, ale także odmiennego stylu wychowawczego, aniżeli ten, który jest praktykowany lub sugerowany przez szkołę, niekoniecznie pozytywnych wspomnień własnych z pobytu w szkole, jak również z niewłaściwego sposobu przeprowadzania zebrań z rodzicami i form przekazywania informacji przez nauczycieli. W takich przypadkach niezbędnym staje się doskonalenie przez kadrę pedagogiczną swoich

kompetencji w zakresie komunikacji i stosunków interpersonalnych. Przydatną platformą komunikacyjną pomiędzy szkołą a rodzicami, dzięki której możliwa jest szybka reakcja w przypadku, kiedy zaobserwuje się coś niepokojącego jest obecnie dziennik elektroniczny. Ułatwia on bieżącą kontrolę postępów dziecka w nauce, monitorowanie frekwencji na zajęciach, wgląd w plan lekcji, zapowiedziane klasówki czy kartkówki, ale oczywiście nie zastąpi „żywego” kontaktu rodzica ze szkołą i nauczycielem.

5) Obowiązkiem szkoły/placówki wychodzącym zarazem naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom uczniów/wychowanków jest indywidualizacja pracy, w tym wspieranie uczniów/wychowanków szczególnie uzdolnionych. W tym celu należy umożliwiać najzdolniejszym rozwijanie własnych talentów i uzdolnień zarówno w szkole jak i poza nią. Wzmocnieniem motywacji uczniów do nauki i rozwijania swoich pasji byłyby również szerzej zakrojone działania promujące w środowisku lokalnym ich liczne sukcesy naukowe, artystyczne czy sportowe. Dziś część placówek ma już profile w mediach społecznościach, gdzie promuje swoich uczniów, informuje o planach, zamierzeniach, jak również wykonanych działaniach. Należałoby iść w tym kierunku ponieważ dziś jest to najszybszy i najszerzy przekaz informacji i promocji placówki.

6) W związku ze wzrastającym zapotrzebowaniem na rynku pracy na wykwalifikowanych pracowników, konieczne jest uświadomienie młodzieży już na etapie kształcenia podstawowego korzyści płynących z wyboru szkół prowadzących kształcenie zawodowe. Służyć temu powinna łatwo dostępna i rzetelna informacja o możliwych kierunkach kształcenia zawodowego, połączona z wykorzystaniem różnorodnych działań promocyjnych, zmieniających w świadomości uczniów i ich rodziców wizerunek szkolnictwa branżowego. Uświadomienie uczniom możliwości wyboru ścieżki kształcenia i przyszłej kariery zawodowej już na etapie kształcenia w szkole podstawowej wymaga intensyfikacji zajęć w zakresie doradztwa zawodowego na tym etapie kształcenia. W celu intensyfikacji i poprawy tej sfery edukacyjnej należałoby zacząć od doskonalenia zawodowego nauczycieli już na poziomie przedszkolnym.

7) Coraz powszechniejsze staje się przekonanie, że życie jednostki zależeć będzie od posiadanych przez nią kwalifikacji i umiejętności znalezienia swojego miejsca w bardzo szybko zmieniającej się rzeczywistości społecznej i gospodarczej. Kwalifikacje te nie mogą być zdobywane raz na zawsze, ale muszą być ustawicznie pogłębiane, uzupełniane, a także zdobywane nowe. Koniecznym staje się uświadamianie, już na etapie szkoły podstawowej, roli i znaczenia kształcenia ustawicznego osób dorosłych.

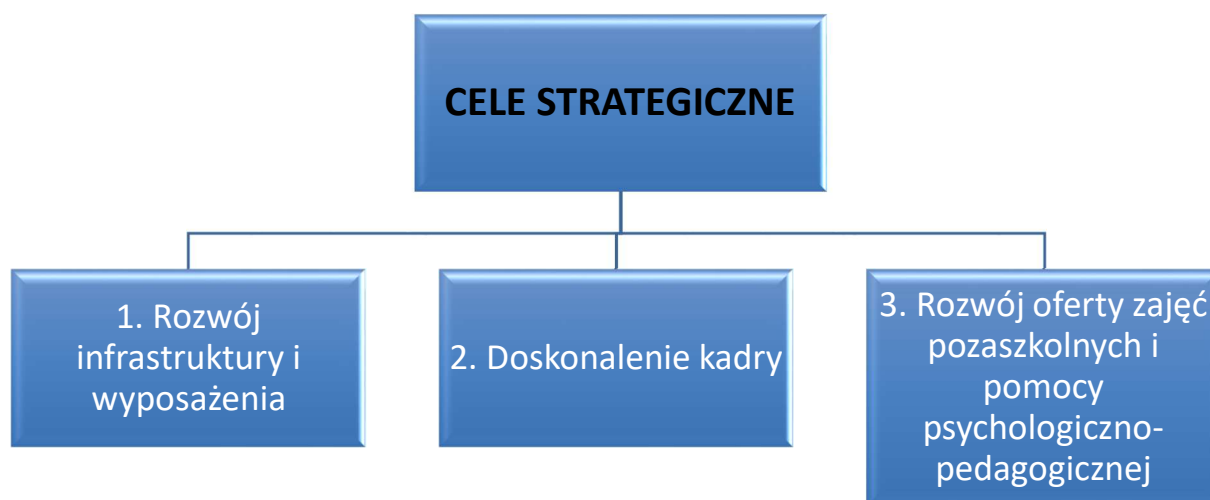
8) Procesy zarządzania w gminnych jednostkach oświatowych są w znacznym stopniu z informatyzowane, jednak stały rozwój funkcjonalności wdrożonych systemów informatycznych wymaga ciągłego doskonalenia umiejętności pracowników w zakresie ich obsługi, aby w jak największym stopniu usprawniały one pracę, a nie były dodatkowym obciążeniem. Na chwilę obecną informatyzowania wymagają trzy obszary: nabór do przedszkoli, nabór do szkół i proces opracowywania, składania, opiniowania i zatwierdzania arkuszy organizacji pracy placówek oświatowych i to nie tylko przez organ prowadzący, ale również organ sprawujący nadzór pedagogiczny.

9) Zmienność i złożoność polskiego prawa, zarówno oświatowego jak i w zakresie finansów publicznych, czy zarządzania sprawą, iż kompetencje posiadane przez kadrę zarządzającą jednostkami oświatowymi, wymagają permanentnego doskonalenia w celu sprawnego i efektywnego zarządzania placówkami.

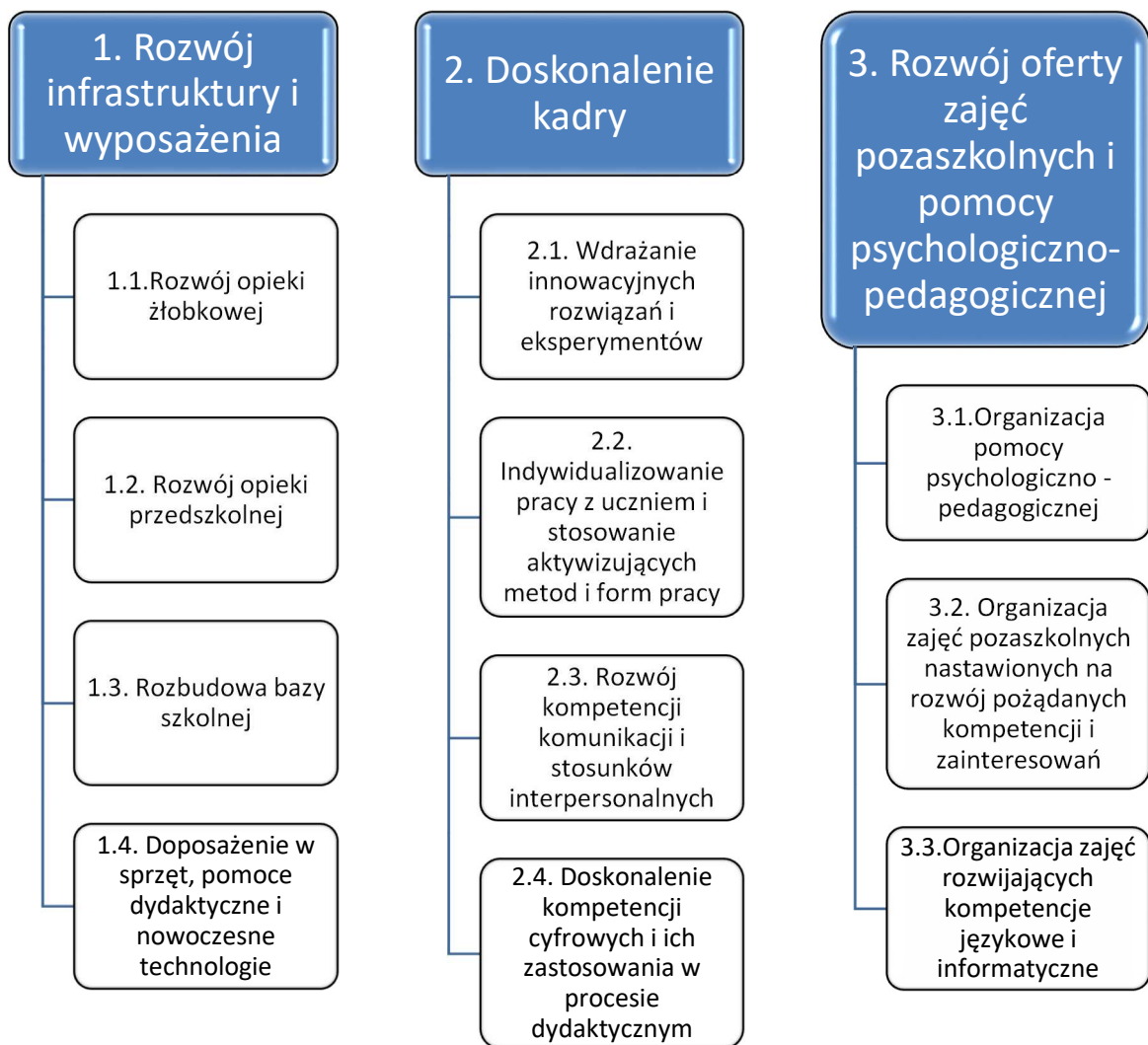
10) Sprawne zarządzanie oświatą wymaga wypracowania optymalnych sposobów i form komunikacji pomiędzy szkołami i placówkami oświatowymi a organem prowadzącym, pozwalających szybko i efektywnie realizować powierzone obu stronom zadania. Ułatwieniem w tej kwestii mogą być różnego rodzaju platformy internetowe umożliwiające szybkie zbieranie i wymianę informacji oraz scentralizowane systemy informatyczne działające on-line, na bieżąco dostosowywane do potrzeb szkół i placówek oświatowych oraz organu prowadzącego.

11) Z prognozy demograficznej wynika, że liczba dzieci w GAŁ w najbliższym dziesięcioleciu będzie utrzymywać tendencję wzrastającą (szczególnie na terenach wiejskich), co powoduje, że sieć żłobków, przedszkoli i szkół będzie musiała być rozbudowywana, a za kilka lat weryfikacji trzeba będzie poddać organizację sieci szkolnej i przedszkolnej.

CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE

CELE OPERACYJNE

CEL STRATEGICZNY:					
1. Rozwój infrastruktury i wyposażenia					
Cele operacyjne	Kierunki działania	Okres realizacji	Źródło finansowania		
			Budżet własny	Fundusze UE	Inne źródła
1.1. Rozwój opieki żłobkowej	Konieczne jest zagwarantowanie większego dostępu do usług opiekuńczo- wychowawczych w formie opieki żłobkowej, klubu malucha czy u dziennego opiekuna. Do 2030 roku liczba miejsc w żłobkach powinna być zwiększona do co najmniej 350. Należy również pomyśleć o większym zabezpieczeniu środków na dotacje dla żłobków (coroczny wzrost kwoty), aby rodzice/prawni opiekunowie nie ponosili wyższych opłat niż 50% ogólnych kosztów utrzymania dziecka w żłobku, klubie dziecięcym, czy u dziennego opiekuna. Należy w dalszym ciągu zadanie to realizować w partnerstwie z lokalnymi przedsiębiorcami /osobami fizycznymi. Po stronie partnera jest organizacja żłobka, a po stronie GAŁ comiesięczne przekazywanie dotacji w wysokości 50% ogólnych kosztów utrzymania jednego dziecka w żłobku.	Co 2 lata 50 nowych miejsc	X		X
1.2. Rozwój opieki przedszkolnej	Jak wynika z wcześniejszych analiz, średnio, co 3 lata na terenie GAŁ powinno powstać nowe przedszkole publiczne. Ze wstępnych szacunków wydziału Edukacji, Kultury i Sportu wynika, że do 2030 roku powinno powstać około 400 nowych miejsc w przedszkolach. Ponieważ od 2017 roku mamy obowiązek zabezpieczenia miejsc w przedszkolach publicznych to proporcje te powinny wyglądać następująco: 300 miejsc w przedszkolach publicznych i 100 miejsc w innych formach wychowania przedszkolnego. Zadania te można realizować w partnerstwie z lokalnym kapitałem (to już sprawdzona forma realizacji zadania). GAŁ musi zabezpieczyć środki na dotacje dla nowo powstałych placówek. Do końca 2021 roku należy dostosować do obowiązujących przepisów warunki lokalowe oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych.	150 miejsc w przedszkolach do końca 2021 r. 75 miejsc w przedszkolach do końca 2024 r. 125 miejsc w przedszkolach do końca 2027 r. 2021 r.	X X X X		X X X

	W związku z powyższym należy rozważyć likwidację oddziałów przedszkolnych w SP-1 i SP-4, bo będzie wiązało się to z ogromnymi kosztami dostosowania. Należy przystosować też oddziały przedszkolne w SP Ruda B i SP Rąbień do nowych wymogów p-poż.	2022 r.	X		
1.3. Rozbudowa bazy szkolnej	Po reformie systemu edukacji w 2017 roku oraz w wyniku obserwacji rozwoju budownictwa na terenie gminy należy stwierdzić, że za 2-3 lata sytuacja demograficzna na terenie szkół miejskich SP-1, SP-4, SSP-3 ulegnie stabilizacji tzn. w SP-4 (po 3 klasy w poziomie) nie powinno już być zmianowości, SP-1 (po 4-5 klas w poziomie) zwiększy liczbę uczniów poprzez większe nabory, a SSP-3 będzie miała zmienne nabory w zależności od predyspozycji ruchowych dzieci i potrzeb środowiska lokalnego (od 2-3 klas w poziomie). Na chwilę obecną obserwujemy szybki wzrost ludności na terenach wiejskich. Tendencja ta będzie się utrzymywała, bo poza miastem mamy jeszcze dużo terenów pod zabudowę i dlatego już w tym roku pilnej rozbudowy potrzebuje SP Ruda B. Wszystkie placówki oświatowe będą też wymagały przystosowania dla osób niepełnosprawnych. Dużych nakładów finansowych należy również spodziewać się przy przystosowaniu SP-1 do zaleceń p-poż. Jeśli tendencja demograficzna na terenie GAŁ nie ulegnie radykalnej zmianie, to za kilka lat będzie potrzebna w gminie zmiana sieci szkół i obwodów (tereny wiejskie, okolice Adamowa), powinna powstać nowa szkoła podstawowa.	2021 r.	X		X
		Etapami ustalonymi z PSP	X		X
		Do 2030 r.	X	X	
1.4. Doposażenie w sprzęt, pomoce dydaktyczne i nowoczesne technologie	Dziś pandemia pokazała nam, jak niezbędne jest wyposażenie wszystkich placówek oświatowych w sprzęt do realizacji zadań w formie zdalnego nauczania. Należy więc zadbać o właściwe wyposażenie szkół i przedszkoli, w tym zwłaszcza w zakresie technologii informatycznych, które obecnie odgrywają istotną rolę w procesie kształcenia. O jakości kształcenia, poza programem edukacyjnym, kompetencjami kadry, decydują warunki, w jakich ma miejsce proces nauczania, jak również dostępne pomoce dydaktyczne. Zgodnie z tym, zakłada się ciągłe doskonalenie stanu technicznego bazy placówek edukacyjnych oraz ich doposażenie w nowoczesne pomoce dydaktyczne. Należy również pamiętać o tym, że sprzęt ten się zużywa i starzeje więc jest to proces ciągły. W tym zadaniu należy położyć większy nacisk na pozyskiwanie środków pozabudżetowych przez	Proces ciągły	X	X	X

	placówki oświatowe, sięganie przez nie po środki z programów UE lub programów krajowych. W chwili obecnej wszystkie środki z projektów, programów pozyskiwała GAŁ. Tylko dwie szkoły sięgały po środki UE. Jeśli udałooby się pozyskiwać środki na powyższy cel przez wydział Edukacji, Kultury i Sportu oraz placówki oświatowe, to takie dwutorowe działania pozwolą na doposażenie szkół, przedszkoli i placówek w sprzęt i pomoce dydaktyczne najnowszej generacji.				
2. Doskonalenie kadry					
2.1. Wdrażanie innowacyjnych rozwiązań i eksperymentów	Edukacja, to proces ulegający ciągłym zmianom. Zmienia się środowisko, dzieci/młodzież, rodzice, nauczyciele ale również technologie i wyzwania jakie stawia przed nami edukacja. Dlatego też aby nadążać za rozwojem należy być twórczym, należy eksperymentować, wyciągać wnioski, doskonalić siebie, warsztat pracy i proces kształcenia. W związku z powyższym należy przy nagrodach Burmistrza dla nauczycieli i dyrektorów większy nacisk położyć na docenienie tych, którzy wdrażają eksperymenty i innowacje pedagogiczne i osiągają w ramach ich wdrażania pozytywne wyniki, którymi z kolei dzielą się ze swoimi kolegami i koleżankami. Dodatki motywacyjne powinny być przyznawane nauczycielom i dyrektorom twórczym, którzy poszukują i stosują nowe /aktywizujące metody i formy pracy z dzieckiem, rodzicem, opiekunem. Tym, którzy indywidualizują proces kształcenia, tym dla których uczniów, jego rozwój i dobro są celem nadrzędnym przy doborze metod, form pracy, jak również wykorzystywanych środków dydaktycznych. Przewiduje się zwiększenie liczby szkoleń dla nauczycieli w zakresie opracowywania, wdrażania i ewaluacji eksperymentów i innowacji pedagogicznych.	W każdym roku, co najmniej jedna nowa innowacja lub eksperyment	X	X	X
		Zgodnie z potrzebami placówki	X	X	X
2.2. Indywidualizowanie pracy z uczniem i stosowanie aktywizujących metod i form pracy	Ponieważ na terenie GAŁ obserwujemy systematyczny wzrost liczby dzieci wymagających stosowania specjalnych metod i form pracy, nauczyciele muszą systematycznie podnosić swoje kwalifikacje w tym zakresie. Rolą nauczyciela jest dobranie/ dostosowanie odpowiednich do potrzeb uczniów metod i form pracy. Powinny to być formy aktywizujące, które pomogą i ułatwią dzieciom i młodzieży nabyć wymagane umiejętności i zdobyć potrzebne im w przyszłości kompetencje.	Proces ciągły	X	X	X

	Jak wykazują statystyki, coraz więcej dzieci wymaga dostosowywania metod i form pracy do ich indywidualnych możliwości. Indywidualizacja pracy z dzieckiem jest ustawowym obowiązkiem każdego nauczyciela. Jest sposobem takiego organizowania nauczania i wychowania, w którym nauczyciel uwzględniając występowanie różnic, pomiędzy poszczególnymi swoim podopiecznymi zapewnia im stymulację rozwoju na miarę ich możliwości i potrzeb. Ten ustawowy obowiązek indywidualizowania pracy dotyczy również obowiązkowych zajęć z klasą, grupą i tu okazuje się, że wielu nauczycieli ma z tym problem, a dla niektórych jest to zagadnienie nowe, a nawet zupełnie nieznane. Dlatego też pożądanym jest rozwijanie kompetencji nauczycieli w tym zakresie. Ale żeby indywidualizacja odniosła pożądaną skuteczną to należy równocześnie stosować różnorodne, aktywizujące ucznia, metody i formy pracy. W stosunku do wielu uczniów powinno stosować się metody polisensoryczne, czyli wielozmysłowego uczenia się oraz metody interaktywne. Organizacja pracy na lekcji powinna zaś uwzględniać różnorodne formy, indywidualną, grupową w parach itp. Lekcje można prowadzić na kilku poziomach: w grupach o zróżnicowanych uzdolnieniach, wiadomościach, czy w grupach jednorodnych, czyli uczniów o zbliżonym poziomie wiedzy i podobnych kompetencjach z danego przedmiotu nauczania. W tym zakresie stawiamy również na innowacyjność nauczycieli, programy własne, eksperymenty. Na terenie GAŁ należy zainicjować „lekcje koleżeńskie”, gdzie nauczyciele będą się dzielić wiedzą i doświadczeniem w tym zakresie. Należy wrócić do „starych” ale sprawdzonych form samokształcenia i wymiany doświadczeń.	Każda placówka, jedno zajęcie w roku	X		
2.3. Rozwój kompetencji komunikacji i stosunków interpersonalnych	Coraz więcej osób ma problemy z komunikacją i stosunkami interpersonalnymi, wśród tej grupy osób są uczniowie, rodzice i nauczyciele. Aby proces ten w placówkach oświatowych przebiegał prawidłowo należy objąć szkoleniami w w/w zakresie nauczycieli szkół i przedszkoli, a Ci nabytą wiedzę i umiejętności wykorzystają w pracy codziennej z uczniem i rodzicem. Często mówi się, że brak zaangażowania rodziców w pracę klasy, placówki, wynika z niewłaściwego sposobu przeprowadzania zebrań z rodzicami i form przekazywania informacji przez nauczycieli. Przydatną platformą komunikacyjną	Od roku szkolnego 2021/2022	X	X	X

	między szkołą a rodzicami, jest obecnie dziennik elektroniczny. Ułatwia on bieżącą kontrolę postępów dziecka w nauce, monitorowanie frekwencji na zajęciach, wgląd w plan lekcji, zapowiedziane klasówki czy kartkówki, ale oczywiście nie zastąpi „żywego” kontaktu rodzica ze szkołą i nauczycielem. Zadaniem każdej placówki, każdego nauczyciela jest organizacja spotkań, akcji, uroczystości itp. integrujących społeczność szkolną.				
2.4. Doskonalenie kompetencji cyfrowych i ich zastosowania w procesie dydaktycznym	Wszystko wokół się zmienia, pędzi do przodu, a za tym wszystkim musi nadążyć nauczyciel. Obecny nauczyciel, to człowiek dobrze posługujący się technologią informacyjno-komunikacyjną, nie mający trudności w przejściu z nauczania stacjonarnego na nauczanie zdalne, wykorzystujący w procesie nauczania nowoczesne pomoce dydaktyczne, umiejący komunikować się poprzez różnego typu komunikatory, w tym te wykorzystywane w mediach społecznościowych itp. Dlatego też, w sposób ciągły, powinno się w ramach środków na doskonalenie zawodowe, dążyć do nabywania przez nauczycieli umiejętności w zakresie wykorzystywania TIK w celu zainteresowania, przybliżenia, uatrakcyjnienia uczniom procesu nauczania. Bardzo ważne jest również szkolenie dyrektorów w celu chociażby częściowego przejścia na zarządzanie zdalne, które w chwili obecnej na pewno usprawnia wiele czynności i pozwala na szybką komunikację z zespołem, ale też pozwala na wykorzystanie i wdrożenie wielu nowinek technicznych, programów dostępnych dziś dla kadry kierowniczej. W najbliższym czasie należy wdrożyć w placówkach i w Wydziale Edukacji, Kultury i Sportu: elektroniczny arkusz organizacji pracy placówki (firma Vulcan), elektroniczny nabór do szkół i przedszkoli.	Proces ciągły, zgodny z potrzebami placówki 2021-2022	X	X	X
3. Rozwój oferty zajęć pozaszkolnych i pomocy psychologiczno-pedagogicznej					
3.1. Organizacja pomocy psychologiczno - pedagogicznej	Obowiązkiem szkoły/placówki jest organizacja pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów, w tym wszystkich zajęć rewalidacyjno-terapeutycznych wskazanych w orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego, jak i opiniach wydanych przez poradnie psychologiczno pedagogiczne. Szkoła jest również organizatorem zajęć wyrównawczych	Od roku szkolnego 2021/2022	X	X	X

	dla uczniów, którzy z różnych powodów potrzebują takiego wsparcia oraz zajęć rozwijających dla uczniów uzdolnionych, którzy chcieliby rozwijać swoje pasje. W oparciu o współpracę z klubami sportowymi, stowarzyszeniami, wolontariuszami oraz przy udziale środków zewnętrznych pozyskanych przez poszczególne placówki, należy zwiększyć ofertę zajęć pozalekcyjnych realizowanych w placówkach zgodnie z potrzebami zgłaszanymi przez uczniów oraz rodziców. W godzinach popołudniowych i weekendy placówki mogłyby być wykorzystywane na organizację zajęć umożliwiających uczniom/wychowankom rozwijanie własnych talentów i uzdolnień. Należy również popracować nad wzmocnieniem motywacji uczniów do nauki i rozwijania swoich pasji. Trzeba podjąć działania promujące w środowisku lokalnym liczne sukcesy naukowe, artystyczne czy sportowe uczniów. Dziś część placówek ma już profile w mediach społecznościowych, gdzie promuje swoich uczniów, informuje o planach, zamierzeniach, jak również podejmowanych działaniach. Należałoby iść w tym kierunku ponieważ dziś jest to najszybszy i najszerzy przekaz informacji i promocji placówki. Udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej we wszystkich placówkach oświatowych prowadzonych przez GAŁ powinno się odbywać w oparciu o ujednoliconą procedurę. Koordynatorem udzielania pomocy wobec każdego ucznia zostaje PPP, na poziomie szkół koordynują ją pedagog- jest to holistyczne spojrzenie na sytuację dziecka. Placówki oświatowe realizują pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla uczniów zgodnie z wymogami zawartymi w prawie oświatowym. Udzielana pomoc/zajęcia nie dublują się z PPP. W MP-2, SP Ruda B, SP Bełdów oraz PPP tworzone są i doposażane specjalistyczne pracownie w oparciu o posiadane zasoby kadrowe. To w tych placówkach realizowane są nowoczesne terapie specjalistyczne. Dzieci/uczniowie z pozostałych placówek, po uzgodnieniu z wydziałem Edukacji i PPP kierowane są na specjalistyczne zajęcia do wskazanych placówek.	Od roku szkolnego 2022/2023	X	X	X
--	---	-----------------------------	---	---	---

[illegible]

	własnych zainteresowań. Okazuje się, że nauka poprzez łączenie zjawisk i faktów przynosi najlepsze rezultaty. Nic nie stymuluje do dalszego rozwoju tak, jak odkrywanie związków przyczynowo-skutkowych oraz tworzenie i wykorzystywanie wiedzy w praktyce. Uczniowie mogą zobaczyć, mieć możliwość opłynąć rafę koralową, polecieć w kosmos, uczestniczyć w obradach parlamentu, dotknąć figury przestrzenne itp. Kładziemy większy nacisk na innowacyjność procesu nauczania.				
--	---	--	--	--	--

Monitoring i ewaluacja strategii

Określone w niniejszej strategii misja, wizja i cele są punktem wyjścia do konstruowania projektów wykonawczych planowanych na przyszłość. W konsekwencji będą stanowiły one podstawę realizacji działań służących projakościowemu rozwojowi systemu edukacji w GAŁ, wnioskowaniu o środki na ich wykonanie z budżetu gminy oraz innych źródeł. Niewątpliwie staną się również wyznacznikiem przy aplikowaniu o środki z funduszy europejskich. Monitoring Strategii umożliwi obserwację stanu zaawansowania poszczególnych zadań operacyjnych, ocenę zaangażowania podmiotów odpowiedzialnych za ich realizację, weryfikację osiągniętych mierników/wskaźników realizowanych zadań oraz kontrolę postępu prac związanych z ich realizacją. Dokument ten w trakcie jego obowiązywania będzie mógł podlegać aktualizacji (weryfikacji) w zależności od uwarunkowań zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych. Monitorowanie Strategii będzie dokonywane raz w roku, przez wydział Edukacji, Kultury i Sportu wraz z dyrektorami placówek oświatowych, dla których GAŁ jest organem prowadzącym przy opracowywaniu „Informacji o stanie realizacji zadań oświatowych”.

W trakcie realizacji strategii mogą pojawić się zarówno sytuacje korzystnie wpływające na przyspieszenie procesu realizacji poszczególnych priorytetów czy celów np. zmiany prawne, gospodarcze lub społeczne, jak też sytuacje utrudniające czy wręcz uniemożliwiające realizację określonych w strategii zadań, dlatego stałe monitorowanie Strategii rozwoju edukacji w GAŁ do roku 2030 ma istotne znaczenie dla jej realizacji.

Spis rysunków:

1. Położenie gminy Aleksandrów Łódzki na tle powiatu zgierskiego.....	2
---	---

Spis tabel:

1. Wskaźniki obciążenia demograficznego dla gminy, województwa i kraju w 2019 roku.....	4
2. Liczba mieszkańców GAŁ z podziałem na wiek w latach 2015-2019.....	5
3. Wzrost liczby dzieci z roczników 2012-2015 zamieszkałych na terenie GAŁ.....	6
4. Wydatki w budżecie GAŁ na szkoły, i wysokość subwencji oświatowej na zadania szkolne....	7
5. Liczba uczniów i oddziałów w szkołach na terenie GAŁ w latach 2010-2020.....	8
6. Dane dotyczące liczby dzieci w przedszkolach.....	9
7. Koszty, które poniosła GAŁ na wychowanie przedszkolne.....	10
8. Dane dotyczące liczby miejsc w żłobkach i wysokości dotacji z budżetu GAŁ.....	11
9. Koła zainteresowań w Młodzieżowym Domu Kultury w Aleksandrowie Łódzkim (stan na dzień 09.09.2020r.)	11
10. Liczba dzieci w placówkach oświatowych posiadających orzeczenia do kształcenia specjalnego.....	13
11. Liczba dzieci przebadanych/zgłoszonych do PPP w Aleksandrowie Łódzkim	14
12. Zestawienie danych dotyczących etatów pedagogicznych w placówkach oświatowych w podziale na stopnie awansu zawodowego	15
13. Dane dotyczą wieku zatrudnionych w placówkach nauczycieli według poziomu kształcenia i specjalności	16
14. Dane dotyczące wieku i stażu dyrektorów placówek oświatowych	17
15. Wyniki ankiet nauczycieli	20
16. Ocena najsilniejszych stron gminnej edukacji	21
17. Ocena najsłabszych stron gminnej edukacji.....	22
18. Ocena systemu edukacji w GAŁ przez rodziców	24
19. Ocena rodziców najsilniejszych stron gminnej edukacji	28
20. Ocena rodziców najsłabszych stron gminnej edukacji	29

Spis wykresów:

1. Liczba mieszkańców GAŁ w latach 2000-2019	3
2. Zmiany liczby mieszkańców na terenie GAŁ w latach 2000-2019 wraz z prognozą do 2030 roku	3
3. Saldo migracji wewnętrznych w gminie Aleksandrów Łódzki w latach 2010–2019	4
4. Saldo migracji zagranicznych w GAŁ w latach 2010–2019	5
5. Wysokość wydatków w zł na szkoły i wysokość otrzymywanej subwencji na zadania szkolne	7
6. Wysokość dopłat z budżetu GAŁ w zł na szkoły w stosunku do subwencji na zadania szkolne	8
7. Staż pracy dyrektorów placówek oświatowych i staż pracy na stanowisku kierowniczym	17
8. Przedział wiekowy dyrektorów placówek oświatowych	18
9. Ilość nauczycieli, która wzięła udział w ankiecie (miejsce pracy nauczyciela)	19
10. Płeć nauczycieli, którzy wzięli udział w ankiecie	19
11. Ocena gminnej edukacji przez nauczycieli	21
12. Ocena najsilniejszych stron gminnej edukacji	22
13. Ocena najsłabszych stron gminnej edukacji	22

14.	Przedstawienie odpowiedzi na pytanie „do której placówki uczęszcza Państwa dziecko/dzieci”	23
15.	Płeć rodziców, którzy wzięli udział w ankiecie	24
16.	Ocena dostępności edukacji w GAŁ	26
17.	Ocena infrastruktury na terenie GAŁ	27
18.	Ocena systemu motywacyjnego w nauce, kulturze i sporcie (nagrody, stypendia) w GAŁ	27
19.	Ogólna ocena gminnej edukacji przez rodziców	28
20.	Ocena przez rodziców najsilniejszych stron gminnej edukacji	29
21.	Ocena przez rodziców najsłabszych stron gminnej edukacji	29